

LEPO MESTO

GLASILO
OLEPŠEVALNEGA IN
TURISTIČNEGA DRUŠTVA
CELJE

Leto II. Štev. 1

Celje, 25. aprila 1962

Cena 50 din

V NOVO POSLOVNO DOBO

Na rednem občnem zboru meseca februarja je upravni odbor Olepševalnega in turističnega društva Celje položil nadvse uspešen obračun dveletnega dela pred svojim članstvom. Množična udeležba, nabito polna velika dvorana Narodnega doma je dokaz, da je društveno članstvo številno in da se zanima za delo upravnega odbora in njegovih organov. Menimo celo, da tako množično obiskana občnega zboru še ni imela v Celju nobena organizacija.

Upravni odbor je objavil svoje poročilo v posebni, 40 strani obsegajoči publikaciji, ki je članstvu podrobno pojasnila delo vseh društvenih organov. Na občnem zboru pa so posamezna poročila še dopolnili.

RADO JENKO je bil ponovno izvoljen za predsednika. Za dosedanje uspešno vodstvo društva pa mu je občni zbor izrekel posebno priznanje.

Če analiziramo oboje, moramo ugotoviti:

- a) članstvo je bilo z uspešnim delom društvenih organov zadovoljno;
- b) društvo je pozitivno vplivalo na olepšavo in na razvoj turizma v našem mestu;
- c) društvo in njegove predloge se ni dovolj upoštevalo in
- č) društvo mora nadaljevati svoje dosežanje uspešno delo.

Menimo, da so to osnovne značilnosti društvene dejavnosti v minuli poslovni dobi. Društveno delo smemo oceniti kot uspešno in smo lahko z njim zadovoljni.

Seveda pa ne smemo ostati pri teh uspehih, temveč moramo svoje delo nadaljevati z vso vnemo in z naporom, da dosežemo to, kar je povedal na občnem zboru ugleden turistični delavec in publicist dr. Fran Vatovec, »da bo postalo Celje ne lepo, temveč še lepše mesto«.

V delovnem programu za naslednjo poslovno dobo, ki je bil izglasovan na občnem zboru in ga v celoti objavljamo tudi v tej številki, je društveno delo usmerjeno v olepšavo mesta, v razvoj turizma, v vzdrževanje izletišč, v ureditev in razvoj mesta ter delu za svoje članstvo. Slednje je novo. Društvo vključuje s tem v svoj delovni program tudi aktivno skrb za rekreacijo svojih članov in jim bo v bodoče nudilo vedno več. Sem spadajo ceneni dobro pripravljeni izleti, cenen dopust v klimatskih, gorskih in obmorskih krajih, servis za šotore in še marsikaj.

Društvo se bo zanimalo še v nadalje za lepo ureditev našega mesta, močno pa je izzvenela tudi težnja, da bi društveni predlogi bili le boljše upoštevani.

Zoran Vudler

REDNI OBČNI ZBOR OLEPŠEVALNEGA IN TURISTIČNEGA DRUŠTVA CELJE

Imamo lepo mesto - želimo še lepšega

V dvorani Narodnega doma se je zbralo 7. februarja zvečer več kot 500 članov in prijateljev društva, med njimi tudi predsednik občinskega ljudskega odbora Franc Rupret, predsednik občinskega odbora SZDL Drago Špendl, predstavnik turistične zveze Slovenije dr. Baš in Boris Matajec, predstavnik ljubljanskega turističnega društva dr. Fran Vatovec in predstavnik goriškega turističnega društva dr. Ciril Žižek.

Olepševalno in turistično društvo ima zaradi svojega dolgoletnega uspešnega dela mnogo prijateljev, kar je prišlo do izraza na občnem zboru, saj je bila velika dvorana Narodnega doma nabito polna. Med udeleženci je bilo tudi veliko mladine zlasti trgovske in gostinske.

Olepševalno in turistično društvo je široko in zahteva mnogo truda, vztrajnosti in naporov, preden so vidni tudi uspehi. V vodstvu in članstvu Olepševalnega in turističnega društva pa tega ni manjkalo. Ravno zato se društvo lahko pohvali z uspehi, ki jih marsikatero sorodno društvo še zdaleč ni doseglo. Društvo ne propagira samo turizem in olepšavo Celja, ampak skrbi tudi za pravilno razvedrilo in rekreacijo naših delovnih ljudi.

Velike zasluge ima društvo za olepšavo mesta. Sloves, da je Celje eno najbolj čistih mest v Jugoslaviji, ni prazen. Toda vseeno društvo še vedno opozarja in opominja na nepravilnosti ter skuša povsod vplivati na miselnost prebivalstva, da bi vzgojilo čut za lepoto in red.

Po poročilu o delu Olepševalnega in turističnega društva, ki ga je podal predsednik Rado Jenko, se je na občnem zboru razvila živahna razprava, ki je nakazala, da v Celju še vedno ni vse tako, kakor je treba. Veliko

je bilo govora o lokaciji hotela, o parku, ki ni več to, kar je nekoč bil, o Savinjskem nabrežju, družbeni prehrani itd. Najbolj živahno sta razpravljala dr. Mejak in tov. Nosan. V diskusijo je posegel tudi predsednik Občinskega ljudskega odbora Franc Rupret, ki je pohvalil delo društva in obenem obljubil, da je vprašanje prostorov za Olepševalno turistično društvo rešeno, saj dobi društvo prostore, kjer je sedaj Mestna knjižnica. V razpravi so sodelovali še dr. Baš, dr. Fran Vatovec in prof. Žižek naši gostje iz Ljubljane in Nove Gorice, ki niso mogli prehladiti lepega in uspelega občnega zbora.

V znak priznanja za deset letno delo v društvu so dobili posebne diplome predsednik Rado Jenko, tajnik Slavko Zorko, blagajnik Viktor Godnik ter odborniki Holobar Stojan, Pelikan Jože, Rudolf Pibrovec, ing. Blaž Pristovšek, Alojz Rihteršič, Cvetko Ščuka in prof. Vudler Zoran.

Za 40 letno aktivno udejstvovanje pri urejanju mesta, zlasti še Starega gradu in Mestnega parka pa je dobil posebno priznanje Alojz Rihteršič, katerega je zbor izvolil za častnega člana društva.

Na občnem zboru je bilo sprejetih tudi nekaj manjših sprememb pravil, v novi plenum, upravni in nadzorni odbor pa je bilo poleg dosedanjih odbornikov izvoljenih še več mlajših članov. Za predsednika pa ponovno Rado Jenko.

Po razpravi je pokazal prof. Zoran Vudler 100 barvnih diapozitivov o lepotah Celja in turistične okolice, občni zbor pa je zaključil instrumentalni ansambel mladih članov društva.

Občni zbor Olepševalnega in turističnega društva je lepo uspel in dela tudi novemu upravnemu odboru ne bo primanjkovalo.

Z. J.

CELJE OB 1. MAJU

V programu dela Olepševalnega in turističnega društva je že precej let vključena tudi akcija za lepšo podobo mesta ob 1. maju. Člani društva so se trudili, da bi te akcije zajele čim širši krog Celjanov in zato so s pismi in obvestili opozarjali vse, kjer se je lahko z manjšim delom precej pripomoglo do lepšega videza zgradb, vrtov, ulic in če lahko tako rečemo, tudi stanovanjskih četrti. Olepševalno in turistično društvo je v tej akciji doseglo lepe uspehe in odigralo tudi tu zelo pozitivno vlogo.

Letošnje leto se je akcija za olepšavo mesta pričela že zelo zgodaj in kot nekakšen uvod v to delo je bilo osebno pismo predsednika ObLO Celje, ki so ga v več sto izvodih poslali številnim občanom, da je za to akcijo potrebno sodelovanje vseh ljudi.

Na posvetovanju predstavnikov občine, komunalnega podjetja, mladine, Olepševalnega in turističnega društva, Socialistične zveze ter številnih drugih društev in organizacij so razpravljali o programu in delu do prvega maja. V Celju bi moralo do takrat izginiti kar precej črnih lis, zato pa bo predvsem preskrbela komunalna, vrtnarska šola in mladina, ki bo povsod pomagala s prostovoljnim delom.

Pa pogledjmo kaj vse je v načrtih, da se bo polepšalo. Podjetje Elektro bo poskrbelo vsaj na eni strani razsvetliti Ljubljansko ulico, na Miklavškem hribu pa bodo postavili svetlobne napise. Vrtnarska šola bo uredila na-

sade v parku, na levem bregu Savinje, na križišču bodo postavili cvetlične lonce, prepletkali bodo klopi in spravili v Celje čim več zelenja. V samem mestu bo komunalno podjetje uredilo nekaj cest, vodna skupnost pa bo očistila strugo Savinje in njene pritoke.

Kaj pa mi. Naša naloga seveda ni ne težka, ne preveč lahka. Urediti bomo morali naša okna, saj je vendar cvetje in zelenje tisto, ki daje lep zunanji in notranji videz. Tu in tam bo treba popraviti kakšno fasado, ki že močno kliče po popravilu. Zlebovi točijo, v vrtu se tu in tam najdejo tudi stara in suha drevesa. Ali jih je res treba gledati. Zasadimo nove, ali pa odstranimo te, ki delajo vtis zanemarjenosti in zapuščenosti. Nič kaj težko ni prav urediti vrta, ki je lahko tako zelo privlačen, včasih pa vrt ni nič kaj primeren našemu lepemu mestu. Tudi nekaj vrtnih ograj je za popraviti, kjer pa ni vrtov in ne ograj, pa so zelenice, ki jih otroci velikokrat vse preradi poteptajo in uničijo. Ko bi vsi — seveda ne z jezo opozarjali naše otroke, kaj lahko, kaj ne smejo delati to že zdavnaj ne bi bil problem. Ali se bojimo zamere — kje neki, saj bomo koristili vsem nam! Pa še nekaj je, kar ne spada več v naše mesto — to so razni kurniki in dvornice, ki ne smejo biti več v mestu, saj le ti vse preveč pokvari-jo videz okolice hiše in navsezadnje tudi vsega našega mesta.

Z. J.

Delovni program Olepševalnega in turističnega društva za leti 1962 in 1963

Upravni odbor Olepševalnega in turističnega društva je na svoji seji dne 20. 12. 1961 sprejel in predlagal naslednji:

DELOVNI PROGRAM ZA LETO 1962

Olepševalno in turistično društvo Celje bo tudi v letih 1962 in 1963 skrbelo za olepšavo in ureditev mesta Celja, ter za pospeševanje turizma. Če upoštevamo, da so se pri dosežanju delu že začrtale precej jasne smernice za naloge društva, se bo delovni program za leti 1962 in 1963 predvsem odražal:

1. v iniciativi za olepšavo in ureditev mesta;
2. v turistični iniciativi in propagandi;
3. v vzdrževanju Starega gradu;
4. v iniciativi za izgradnjo rekreacijskih centrov;
5. v organizaciji družabnega in zabavnega življenja v Celju;
6. v turistični propagandi;
7. v delu za svoje člane.

1. INICIATIVA ZA OLEPŠAVO IN UREDITEV MESTA

Kot osnovna društvena naloga ostane tudi v bodoče iniciativa za olepšavo in lepo ureditev našega mesta. Društvo mora biti pobudnik in v tem smislu predlagati tako državnim organom kakor tudi podjetjem, zavodom in ustanovam, hišnim svetom in tudi zasebnikom iniciativo za posamezna olepševalna dela v našem mestu, državnim organom pa predvsem smotrno in pravilno ureditev mesta. Društvo bo samo vsako leto formiralo tri posebne komisije, ki bodo pregledale vse mestne predele, ugotovile nedostatke in vse zainteresirane opozorile na odpravo nepravilnosti in nedostatkov. Vse ugotovitve komisije bo društveno tajništvo prizadetim pismeno sporočilo. Društvo bo sodelovalo z ObLO Celje tudi v prvomajskih olepševalnih akcijah, ki jih bo pripravilo skupaj z ObLO Celje.

Posebej pa moramo poudariti, da mora dobiti društvo večjo vlogo pri sprejemanju in odobravanju raznih urbanističnih načrtov, saj je prav naše društvo eden tistih družbenih činiteljev, ki morajo dobiti v novem komunalnem sistemu svoj poseben pomen. K iniciativi za olepšavo mesta spada tudi vsakoletno tekmovanje za najlepša aranžirana izložbena okna za tekmovanje izložbenih aranžerjev in za novo tekmovanje gostincev ter objavljanje »Tribune« in podobnih prispevkov v društvenem glasilu »Lepo mesto«.

2. TURISTIČNA INICIATIVA

Tudi v bodoči poslovni dobi mora biti društvo nosilec celotne turistične iniciative in propagande za turizem. Poskrbeti bo treba za novi mestni načrt, za kvalitetne razglednice, za novi prospekt, za spominko itd. Z ObLO Celje bo treba najtesneje sodelovati in mu podati potrebne predloge za nadaljnji razvoj turizma. Tudi v tem letu bo imelo društvo turistično stojnico pred postajo in prodajo spominkov na Starem gradu. Urediti bo treba oddajanje zasebnih sob, vključitev internatov v turistične kapacitete in rešiti še nešteto problemov, ki se bodo pojavili v zvezi z otvoritvijo novega hotela in družbene restavracije.

3. VZDRŽEVANJE STAREGA GRADU

V naslednjih letih je potrebno izvesti obširnejša sanacijska dela na Starem gradu, saj je bila v ta namen ustanovljena posebna gradbena ekipa. Dela se naj vršijo po načrtih in navodilih ing. Jaroslava Černigoja, ki je že lani prevzel usmerjanje sanacijskih del. Pročiti je tudi možnosti za eventualno gradnjo žičnice ter vsekakor urediti dovolj velik parkirni prostor pred vhodom v grad. Gostinske prostore je postopoma obnoviti tako, da bo postalo gostišče na Starem gradu res prijetno in privlačno.

4. IZGRADNJA IZLETIŠČA NA GRIČKU

V letu 1962 naj bo prelomnica v izgradnji izletišča celjskih delovnih ljudi »Na gričku«. Izgradnja se mora ali premakniti z mrtve

Spomlad na Starem gradu, foto France Persak

točke, ali pa je Občinskemu ljudskemu odboru jasno povedati, da naj nosi sam odgovornost za rešitev te tako aktualne problematike, kakor je oddih delovnega človeka v industrijskem mestu. V letu 1962 se mora urediti pritličje sedanjega glavnega objekta in porušiti staro gospodarsko poslopje (izselitev ene stranke), kar je osnova vsemu delu v bodoče. Vzporedno pa bi se morali izdelati glavni projekti z adaptacijo glavnega poslopja.

Posebne važnosti je tudi, da se skupno z Ribiškim društvom prične posebna akcija za čistočo Savinje, saj je Savinja v sedanjem stanju neuporabna za množično kopanje.

Skrbeti je tudi za nadaljevanje izgradnje rekreacijskega centra na Svetini, predvsem pa za nadaljevanje gradnje ceste Svetina — Celjska koča — Celje, predvsem pa zainteresirati merodajne, da popravijo Celjsko kočo, ki je sedaj v zelo slabem stanju.

5. DRUŽABNO ŽIVLJENJE

Tudi v letu 1962 mora ostati naše društvo iniciator organizacije zabavnega in družabnega življenja. Predvidoma bodo organizirane vsako leto 4 zabavne prireditve in celjski karneval. Poleti bo organiziranih vsako leto najmanj 6 promenadnih koncertov ter najmanj 3 turistična predavanja vsako leto.

6. TURISTIČNA PROPAGANDA

V naslednji mandatni dobi mora društvo izdati naslednje turistične publikacije:

- a) prospekt Celje;
- b) vodnik po Celju;
- c) načrt mesta in
- d) kvalitetno standardno barvno razglednico.

Z dograditvijo novega hotela bo v Celju dovolj turističnih kapacitet — s tem pa bo iniciativa dobila v našem društvenem delu znatno večji pomen in nove naloge. Rešiti je tudi vprašanje kvalitetnega standardnega spominka in proučiti problematiko vodniške in informacijske službe.

7. DELO ZA ČLANE

Društvena anketa, ki je bila izvedena konec leta 1961, je med drugim pokazala, da je večina članov mnenja, da jim društvo premalo nudi. Upravni odbor je še v minuli poslovni dobi začel ukrepati v tej smeri in je društvo že pristopilo k dvema počitniškima skupnostima in to h gostinski ter k Ingradovi. V naslednji poslovni dobi mora društvo zagotoviti za svoje člane:

OBČNI ZBOR Celjske turistične zveze

V sredo 14. februarja je imela naša zveza svoj redni občni zbor v vrtni dvorani celjske Evrope. Občni zbor je bil izredno dobro obiskan in je bilo od 45 članov naše Zveze zastopanih 39. Poleg delegatov, okoli 70 po številu so bili navzoči še predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan, predsednik Okrajnega odbora SZDL Franc Lubej, predsednik OSS J. Jošt, tajnik Ljubljanske turistične zveze dr. Fran Vatovec, tajnik Gorenjske turistične zveze Božo Černe, tajnik Turistične zveze okraja Krapina tovariš Kovačič, še več drugih uglednih gostov ter zastopniki tiska. Tako je bilo na občnem zboru prisotnih okoli 100 ljudi.

Občni zbor je pričel predsednik naše zveze Rado Jenko, vodil pa ga je delovni predsednik Riko Rižner.

Po uvodnem poročilu predsednika Jenka, v katerem so bili nakazani obrisi najrazličnejše dejavnosti CTZ, je glavni tajnik profesor Vudler nanizal sistematično obdelane predloge, pripombe in pritožbe posameznih turističnih društev. V živahni razpravi so sodelovali tovariši Križnik, Pernovšek, Črnej, Krivec, dr. Dougan, Lubej, dr. Vatovec, Černe, Kovačič, prof. Vudler, Rižner, Kuntarič in še nekateri. Na predlog predsednika nadzornega odbora Rudolfa Pibrovca je bila vsem organom zveze izglasovana razrešnica s pohvalo.

Občni zbor je sprejel:

spremembo pravil;

delovni program;

proračun z ustreznimi pooblastili upravnemu odboru in sprememba pravilnikov.

Prof. Zoran Vudler

Izvoljeni so bili tudi novi organi zveze, ki so gotovo tako kvalitativno kakor tudi kvantitativno okrepljeni, saj bo v novih organih zveze delalo še enkrat toliko ljudi, kakor doslej. Za novega predsednika je bil ponovno izvoljen Rado Jenko, za glavnega tajnika pa profesor Zoran Vudler. Prepričani smo, da je bil občni zbor odraz uspešnega dela Celjske turistične zveze in njenih organov, sestav novih organov pa nam je porok za uspešno delo v novi mandatni dobi.

a) 6 ležišč v gostinski počitniški skupnosti (Tijesno pri Šibeniku);

b) 6 ležišč v počitniški skupnosti Ingrad (Mali Lošinj);

c) 3 ležišča v weekend naselju Prebold;

č) nekaj kvalitetnih šotorov za izposojevanje;

d) organizirati vsako leto vsaj dva izleta za svoje člane;

S tem bi bila podana minimalna osnova, da bi začelo društvo svojim članom tudi nekaj nuditi, razumljivo ob njihovem lastnem finančnem sodelovanju.

Članke in besedila so prispevali: BELAK SLAVKO, ING. BELA BUKVIČ, MILAN ČETINA, JOŽE KUZMA, PROF. VLADO MODIC, MILENA MOŠKON, PROF. OREL TINE, FRAN ROŠ, FRANJO VAJD, JANKO VOLF, PROF. ZORAN VUDLER, ALOJZ ZAVOLOVŠEK, JOŽE ZUPANČIČ.

Fotografije so posneli: VIKTOR BERK, MILAN BOŽIČ, FOTOLIK, FOTO PELIKAN, RUDI HROVAT, D. MODRINJAK, FRANCE PERSAK, PROF. ZORAN VUDLER, ALOJZ ZAVOLOVŠEK.

Umetniški liki pa sta delo VERE FIŠER-PRISTOVŠEK IN JELICE ŽUŽA.

Še enkrat žičnica na Okrešelj

Žičnica na Okrešelj je pravzaprav nihalni lift z višinsko razliko 270 m in dolžino 780 m, projektiran brez vsakega stebra, tako kakor dosedanja tovarna žičnica, ki je obratovala zaradi obnove Frischaufovega doma v letu 1959/60.

O njej je bila javnost informirana na zadnjih občnih zborih CTZ, na občnem zboru PD Celje 1960, 1961, v objavljenem perspektivnem planu, obravnavala se je na raznih turističnih konferencah, pisalo se je o njej v dnevnem časopisu in v Celjskem zborniku, pristanek zanjo sta poleg vseh drugih činiteljcev (OLO, CTZ, Planinske zveze Slovenije, Turistične zveze Slovenije, občine Mozirje) dala tudi Zavod za varstvo spomenikov in prirodnih znamenitosti Ljubljana in Maribor.

Polemika o tehniki v gorah teče že 100 let. G. E. Lammer je bil tako proti tehniki, da je predlagal ljubiteljem prvobitne narode v kriminal, češ da naj z dinamitom uničujejo sproti vse, kar se v Alpah zgradi. Medtem se je v zadnjih desetih letih zgradilo v Alpah 1600 žičnic, kilometri gorskih železnic, liftov, vzpenjač, sedežnic, skratka teleferik vsake sorte, uvaja se stalni aerotaksi, letališča na ledenikih, podvajajo se stare gorske železnice, gradi se žičnica na najvišji vrh Kavkaza, na Dachstein s severne strani, na 3400 m visoki Piz Corvatsch, in tako dalje. Tehnizacija gora je na pohodu.

Na drugi strani se krepi zaščita gorske narave po načelu: Varujmo naravo pred človekom, toda za človeka. Narava ni sama sebi namen, vse je za človeka in to ne za posameznike, za vse ljudi. Posebno danes, ko urbanizacija raste, ko je narava vedno bolj biološko potrebna mestnemu človeku, delavcu, nameščencu, intelektualcu.

Zato površine gorskih narodnih parkov rastejo v razvitih deželah. Pri nas je do zdaj razglašen en sam — Triglavski, za GSD odlok še ni pripravljen in tudi ni na vidiku. V narodnih parkih se ne prepovedujejo objekti, zgrajeni s človeškimi rokami, pač pa so predpisana načela, kakšni in kateri se smejo graditi in kdo o tem odloča (predvsem zavodi za varstvo narave v sodelovanju z drugimi, ki skrbijo za gospodarski razvoj pokrajine). Na primer. Vse poljske Tatve so narodni park (TANAP) z zakopanskim centrom in z vsemi žičnicami vred. Res pa je, da je za Poljake v tem predelu vsak droben kašipot stvar posebne skrbi in ljubezni za duha pokrajine, ki se kaže v občutku za ljudsko arhitekturo-motiviko itd.

Kdor tega ne razume ali ne ve, se mora pač o tem poučiti, če ne doma, pa na tujem.

Kako je s stvarjo v Gornji savinjski dolini? Od leta 1949 predlaga PD Celje, od leta 1952 pa CTZ, naj se uzakoni dosedanja praktična rešitev: 1. prvobitnost gorskega predela naj se zagotovi v območju v Robanovega kota in to vse področje: Lucijan—Strelavec—Krofička—severovzhodni greben Ojstrice—Veliki vrh—Vodole—Belška pl.—Poljska pl.—s sklepom na vhodu v Robanov kot. 2. Logarsko dolino so začeli »ekspluatirati« s tistim trenutkom, ko so potegnili vanjo cesto (storili so to leta 1921 žalski planinci z Roblekom na čelu.) Cesta je bila za leto 1901 (proboj pri Igli) in leta 1921 (prvi avtomobili v Logarski) močnejši tehnični poseg v dolino kot, recimo, skromen lift (znano je, da žičnice manj prizadenejo pokrajino kot druge komunikacije, kot je železnica in cesta). Končno — tudi tehnični objekt je lahko lep, če je z občutkom za pokrajino grajen in skladno vanjo posajen. 3. Matkov kot, Oleševa, Raduha, ostanejo kakršni so, gozdne komunikacije, ki so potrjene, pa naj upoštevajo tudi turistične potrebe.

Lift na Okrešelj je znamenje turistične izgradnje Gornje Savinjske doline, ki predstavlja eno od petih slovenskih alpskih dolin. V primeri s katerokoli je turistično najmanj razvita in je že 60 let izpostavljena trajni depulaciji. Namen turistične izgradnje je, da bi GSD boljše živela in kot ena naših najlepših pokrajin dajala ne samo les, edini surovinski vir, ampak tudi tisto, kar lahko še da, gospodarske, kulturne in biološke vrednote turiz-

ma za rekreacijo delovnih ljudi. To je ves smisel ekonomike: kako in od česa naj neka pokrajina živi in kaj naj skupnosti s tem daje. Nesmiselno, analfabetsko je govorjenje: Pustite dolino, kakršna je, pa bodo tujci prišli.

Nesmiselno je govoriti: Ohranite dolino z Okrešljem samo za »prave planince«. Planinska društva so v 100 letih privabila v gore milijone obiskovalcev. Koliko od teh je »pravih« in »nepravih«, je težko reči. Vemo samo to, da so nekoč hodili v hribe peš, potem z bicikli, danes že tudi pri nas z avtomobili, drugod že v orjaškem številu z žičnicami, gorskimi železnicami, avtomobili in aerotaksiji. Tisti, ki se nimajo za prave planince, bodo imeli tudi v naših Alpah prostora dovolj in preveč, če bomo z alpskim svetom prav gospodarili. Tisti, ki imajo radi mir, pa že danes posebno ob sobotah in nedeljah čutijo, da morajo življenjski prostor prebrati, spremeniti.

Gre za to: Ali bomo skušali dohiteti razvite države tudi na področju »turistične industrije« ali se bomo skušali vsaj približati modernemu načinu eksploatacije prirodnih pogojev za turizem, ali pa se bomo odločili, da ostane mo tam, kjer smo, ne da se prizadevamo za napredek po pametnih načelih.

Posebej za Gornjo Savinjsko dolino in Logarsko pa se vendarle odločimo, ali jo bomo turistično razvijali ali ne. Činitelji, ki v naši socialistični družbi delajo na tem področju ves čas po osvoboditvi, so se že odločili za izgradnjo. Če nimajo prav, naredimo revizijo sklepa in se končno odločimo, za kaj smo, za kakšne metode, za kakšne etape, za kakšne individualne ukrepe.

A na koncu še ceterum censeo za vse, za kar se bomo ali se bodo odločili: Brez večjih sredstev z splošnih družbenih fondov ne bo šlo nič, razen če se odločimo za — nič, to je za konservativno stanje v GSD, če jo konserviramo za tiste, ki ne poznajo ali pa napak razumejo predpise o naravnih parkih in zaščiti narave. Potem bo treba kmalu zapreti tudi današnjo cesto, saj kmalu ne bo sposobna za sodoben prevoz.

Tine Orel

Ogrožene ribe v Savinji

Večer, 29. 3. 1962

Tovariš urednik, v »Večeru« in drugih časopisih sem zasledil že več setavkov o škodljivosti industrijske odplake, ki v porečju Savinje, zlasti v Voglajni od Štor navzdol, sproti uničuje ribe in drugo življenje v teh vodah.

V drugih industrijsko razvitih državah so ta problem zadovoljivo rešili s čistilnimi napravami, ki odplaki odvezemajo ribam škodljive primesi.

Zanima me, kaj so ukrenila industrijska podjetja v celjskem okraju, predvsem Železarna Štore, Cinkarna in Tovarna emajlirane posode v Celju, da bi svoje obrate opremila s čistilnimi napravami. Bojim se namreč, da bodo v nekaj letih — če ne bomo rešili tega vprašanja — poginile vse ribe v naših vodah.

R. M., Celje

Ker sprašujejo podobno tudi drugi bralci v celjskem okraju, posredujem mnenje Zveze ribiških družin Celje in treh pomembnejših podjetij — Cinkarne, Železarne Štore in Tovarne emajlirane posode — ki odpadke izlivajo v porečje Savinje.

● ZVEZA RIBIŠKIH DRUŽIN CELJE

Škoda, ki nastaja zaradi odplak v ribištvu, bo le težko popraviti. Od celjske industrije je najbolj prizadeta Voglajna od Štor navzdol — na tem mestu je izplaka popolnoma uničila življenje — deloma pa tudi Savinja od izliva Voglajne do Zidanega mosta.

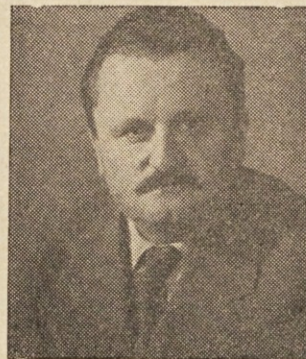
Škoda znaša letno okrog 10 milijonov dinarjev, prizadet pa je tudi turizem. Zveza ribiških družin je zategadelj opozorila vsa navedena podjetja, naj preprečijo nadaljnjo škodo v našem ribištvu.

● TOVARNA EMAJLIRANE POSODE

Načrti za čistilne naprave so že naročeni, vendar se je izdelava nekoliko zavlekla, kar pa ni naša krivda. V programu je bilo namreč predvideno, da bomo čistilne naprave uredili že letos.

Občni zbor PD Celje

Upravni odbor Planinskega društva je pred javnostjo položil obračun svojega dela 28. II. tega leta. Udeležba na občnem zboru ni bila ravno razveseljiva, vsekakor pa prav nič v sorazmerju s številom članstva, ki je v poslovnem letu 1961 naraslo na preko 2000, tako da je Celjsko planinsko društvo po številu članstva tretje, v Sloveniji. Društvo ima nekaj delavnih planinskih skupin, med njimi najbolj ono v Tovarni emajlirane posode, ki je po vsebini svojega dela že toliko močna, da je izrazila voljo po ustanovitvi samostojnega planinskega društva. Obstoje še planinske skupine v Cinkarni, Ingradu, Kovinotehni in PTT, nadalje številne skupine mladinskega planinskega odseka skoraj na vseh šolah srednje stopnje in po nekaterih tovarnah. Ravno mladinski odsek se je v letu 1961 močno raz-

Prof. Tine Orel

vil po delu in po številu mladincev. Vodi ga tovarišica Petkova iz Zdravstvenega doma.

Lep uspeh je izkazal gospodarski odsek, ki je v letu 1961 končal z obnovo Frischaufovega doma. Ta stara planinska postojanka je povezana z zgodovino mesta Celja in spada med najstarejše slovenske planinske postojanke. Po vojni je bila zaradi obmejnih predpisov odprta šele leta 1951 in le zasilno obnovljena. Spričo navala obiskovalcev je bilo treba Frischaufov dom povečati. Sredstva je dalo PD Celje samo, Planinska zveza Slovenije, večino sredstev pa Odbor za turistično izgradnjo GSD. Treba pa bo urediti še nekaj stvari, preden bo postojanka dokončno obnovljena. Sedaj je pridobila lepo jedilnico, 30 postelj in prav toliko skupnih ležišč. Glavni projektant je bil ing. Hartman, gradbeni odbor je vsa tri leta obnove vodil tov. Ečo Jurhar. Remontno podjetje v Smartnem ob Paki je v letu 1961 obnovo vestno in popolnoma v redu izvedlo, saj je to podjetje po vojni gradilo vse planinske postojanke na našem področju in teh ni bilo malo: tri na Golteh, štiri v Logarski, eno na Okrešlju, Z Okrešljem je PD Celje zaključilo svoj gradbeni program, ki ga je začrtalo leta 1950.

Iz drugih poročil je razvidno, da je društvo imelo manj uspeha pri vzgoji alpinistov. Celjski alpinizem je po vojni dosegel že kar vidno mesto v Sloveniji, v letu 1961 pa je alpinistični odsek zaman poskušal oživeti to povojno tradicijo. Treba bo pač začeti znova, če na hitro vzgojeni povojni kadri ne zmorejo to reprezentativno športno panogo planinstva v celjski družbi zakoreniniti tako, da ne bo presahnila.

Predsednikovo poročilo se je dotaknilo tudi turističnih problemov GSD. Planinstvo in turizem se vzajemno dopolnjujeta, posebno pa ni jasne meje med obema dejavnostima v gorah. Ni čudno, če tako PD Celje kot CTZ v složenem sodelovanju sodelujeta pri izgradnji GSD in to že deset let, PD Celje pa s svojim turističnim prizadevanjem nadaljuje 100 letno turistično tradicijo v tej dolini, saj so vsi vidni planinci, a na čelu njih je dr. J. Frischau in Fran Koček, skušali s turizmom dvigniti in razviti to pokrajino, ko so ugotovili njene izredne, nadpovprečne prirodne pogoje za razvoj turizma.

Na občnem zboru je bil izvoljen nov odbor društva z nekaterimi novimi odborniki, za predsednika pa ponovno tovariš Tine Orel.

Letošnje karnevalske prireditve

Karnevalske prireditve so v Celju zajele že tak obseg, da jih lahko smatramo kot najpomembnejše prireditve Olepševalnega in turističnega društva v letu. Prebivalcem so postale že močno priljubljene, nekaj takega, kar bi sedaj že težko pogrešali. To seveda organizatorja moralno obvezuje, da karnevalske prireditve kar najbolje pripravi.

Sofer in smrt, ena najlepših mask (tovariša Košutnik in Perc), foto Pelikan

MAŠKARADE ZADOVOLJIVE

Letos je bila v Celju že 35. maskarada za odrasle. Kakor prejšnja leta je tudi tokrat manjkalo vstopnic, čeprav je Narodni dom lahko sprejel okrog 600 ljudi. Nisem še nikogar slišal, da z maskarado ne bi bil zadovoljen. Organizacija je bila dobra, oba ansambla — Metronom in Čim-bum — sta bila pridna, pa tudi postrežba, ki je bila tokrat v društveni režiji, je bila solidna.

Manj zadovoljni smo lahko z maskami. Po številu je bilo mask sicer dovolj (več kot 100), bile so pa zelo povprečne. Izstopala je le maska šofer s smrtjo. Postavlja se vprašanje, ali je mogoče kaj storiti, da bi bilo vsaj nekaj mask res odličnih. Boljši kot lani je bil nastop princa karnevala in oprode.

Maskaradi za cicibančke in pionirje sta tudi letos zadovoljili. Mask je bilo precej, med njimi nekaj zelo dobrih. Otroci so vsekakor prišli na svoj račun, male maske pa so radi gledali tudi starejši. Zelo dobra je bila letos mladinska maskarada. Nekateri trdijo, da je bila najbolj vesela in da je imela najbolj domiselne maske. Le tako naprej! Na vsaki od omenjenih maskarad je bilo okoli 100 mask.

KARNEVALSKA POVORKA V DEŽJU

Kolektivi so pokazali za karnevalsko povorko dovolj zanimanja, tako da se je obetala več kot kilometer dolga povorka. Toda ko je bilo vse lepo pripravljeno, je ponagajalo vreme. Na pustni torek je ves dopoldan rosilo, opoldne pa je padalo še bolj. Prireditelj se je znašel v neprijetnem položaju. Kaj zdaj? Slednjič so sklenili, da karneval prestavijo na nedeljo.

Odločitev je padla šele eno uro pred napovedanim pričetkom. Tako so se ljudje kljub vsemu pričeli zbirati z dežniki v rokah. Prišlo je tudi nekaj mask, ki so krožile po ulicah. Dež je sicer za trenutek prenehal, vendar je proti večeru spet deževalo, vmes pa so padale tudi snežinke.

Toda v nedeljo je kakor nalašč spet deževalo. Razumljivo, da sedaj karnevala ni bilo mogoče še enkrat prestaviti. Zato je bil tokrat kar pod dežniki. Kljub dežju se je po mestnih ulicah razvrstilo več kakor 20.000 ljudi. Res je, da karnevalska povorka ni bila taka kot bi bila v lepem vremenu, bila pa je vendarle zanimiva in je spravljala ljudi v dobro voljo.

Motorizirane maske so v glavnem prišle, manjkalo pa je posamičnih mask. Tu lahko izrečemo zlasti priznanje skupinam iz Radeč, Polzele in Ptuja, ki so prišle tako daleč v slabem vremenu. Objekti so bili vsekakor boljši kot lani. Posebno pozornost so vzbudili Radečani s svojo cirkuško skupino, ki pa zaradi dežja ni imela samostojnega nastopa. Presenečenje so bili polzelski gusarji. Kurenti so tudi tokrat zabavali ljudi, med posebno uspešnimi objekti pa moramo omeniti še one iz Cinkarne, Tovarne emajlirane posode, »Aera« in tovarne tehnic (prašič z dremuckavim inšpektorjem).

Žal niso mogli spustiti v zrak napovedanega balona z gondolo. Tak balon bi bil na vsak način atrakcija. Zataknilo se je predvsem zaradi dežja in težav s plinom.

Mesto samo je bilo letos za karneval že bolje pripravljeno. Bilo je nekaj dekoracije, opazili pa smo tudi že prve maskirane prodajalce v trgovini Rio. Hotel »Evropa« je na pustni torek priredil plesno prireditev, Olepševalno društvo pa je pripravilo malo dvorano v Unionu. Gostišča so bila polna, veliko dela pa je imel tudi avtobusni promet.

Ceprav bo tudi v naslednjih letih karnevalske prireditve organiziralo Turistično in olepševalno društvo, ne bo smel karneval ostati le stvar tega društva. Z ozirom na obseg in značaj je prav, da ga podprejo vsa društva in organizacije, všteti Socialistično zvezo. Tako je vsaj bilo v Velenju, medtem ko se je celjsko društvo dan pred karnevalom še moralo ukvarjati s tem, ali naj bo zaključna karnevalska prireditev na Titovem trgu ali na prostoru pred kinom »Metropol«.

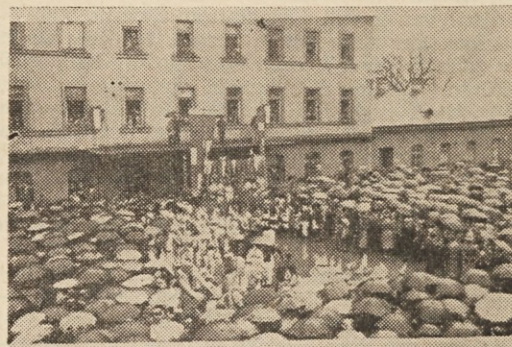
Janko Volf

Predsednik društva izroča nagrado eni izmed zelo originalnih cicibanskih mask, foto Pelikan

Opica iz cirkusa Nemeček, foto D. Modrinjak

Letošnji karneval pod dežniki, foto D. Modrinjak

Gusarji iz Polzele, foto D. Modrinjak

Princ Karneval in njegov oproda, foto Pelikan

Kurenti so bili atrakcija karnevala, foto D. Modrinjak

Društvena kronika januar - marec 1962 Olepševalno in turistično društvo Celje

9. januarja: Zaključna seja odbora za o-
krasitev mesta in novoletne prireditve (prof.
Vudler, Umek, Zorko, Zupančič)

12. januarja: Pripravljalni sestanek za sejo
karnevalskega odbora (prof. Vudler, Smeh,
Zupančič).

15. januarja: Predavanje — Janko Potoč-
nik: 2500 milj po Sredozemlju. Vrtna dvorana
hotela Evropa, 140 obiskovalcev. Zelo uspelo.

16. januarja: Seja karnevalskega odbora.
Razdelitev dela.

16. januarja: Seja upravnega odbora.

18. januarja: Tiskovna konferenca v gosti-
šću »Na gričku«. Preds. prop. odbora prof.
Vudler je seznanil novinarje o predstojećem
občnem zboru, informiral pa jih je tudi o
pripravah za II. celjski karneval.

21. januarja: Preds. prop. odbora opravil
inšpekcijo na Starem gradu in Na gričku.

23. januarja: Zabavna prireditev — Kvar-
tet Magnifiko: Večer meksikanskih pesmi.
Dvorana Union, razprodano, aktivno, 700 obi-
skovalcev.

25. januarja: Članski sestanek — vrtna dvo-
rana hotela Evropa. Tema: Razgovor o ure-
ditvi mesta in o društveni anketi. Obiskoval-
cev 36.

27. januarja: Izdano gradivo za občni zbor
(poročilo o delu v minuli mandatni dobi).

30. januar: Prof. Vudler in tov. Skomina
sta opravila komisijski ogled na Starem gra-
du in Na gričku.

7. februarja: Redni občni zbor društva v
veliki dvorani Narodnega doma. Obisk okoli
500 oseb. Izvoljen je bil novi odbor na čelu
s predsednikom Radom Jenkom.

19. februarja: Seja karnevalskega odbora.

Članstvo na jesenskem društvenem izletu na
Slemenu, foto Milan Božič

28. februarja: Seja karnevalskega odbora.
29. februarja: Seja ožjega propagandnega
odbora. Dogovor o zadnjih propagandnih in
organizacijskih ukrepih za sezono, za novo
številko časopisa Lepo mesto in za karneval-
sko povorko.

3. marca: 35. tradicionalna maškerada. Raz-
prodano, 103 maske

4. marca: 2. cicibanska maškerada. Razpro-
dano, 92 mask. 7. pionirska maškerada. Raz-
prodano, 115 mask.

5. marca 2. mladinska maškerada. Razpro-
dano, 89 mask, vse maškerade so bile v vseh
prostorih Narodnega doma.

11. marca: 2. karnevalska povorka (zaradi
dežja na pustni torek preložena na današnji
dan). Sodelovalo je 33 skupin. Prvo nagrado
50.000 din je sprejela skupina cirkus Nameček
iz Radeč, drugo 20.000 dinarjev pa gusarska
ladja iz Polzele. Tretja je bila Cinkarna, če-
tarta pa Tovarna emajlirane posode.

13. marca: Konferenca na ObLO Celje za-
radi priprav za akcijo ob prvem maju.

13. marca: Konferenca na obč. odboru SZDL
zaradi programa prireditev v letu 1962.

21. marca: Seja uredniškega odbora za ča-
sopis Lepo mesto (druga številka bo izšla v
začetku meseca aprila).

28. marca: Predavanje — Stane Tavčar: Po
arabskih deželah. Vrtna dvorana hotela Ev-
rope, 160 obiskovalcev. Zelo uspelo.

29. marca: Konferenca na obč. odboru SZDL
o prireditvah v letošnjem letu.

Naši najstarejši člani

Pred nedavnim smo obiskali naše najsta-
rejšje člane društva, ter jim zastavili nekaj
vprašanj. Tako so odgovorili:

Pečnik Jože — šolski oprav. v pokoju
Ulica 29, novembra 5.

Kdaj in kje ste bili rojeni?

23. 11. 1870 v Bizeljskem.

Kje ste se šolali in kje ste službovali?

V Bizeljskem, Krškem in učiteljsku v Ma-
riboru. Služboval sem v Št. Vidu, na Planini,
Brežicah in do upokojitve l. 1928 v Kapelah.

**Od kdaj ste v Celju, koliko časa ste član
OTD in kaj sodite o delu društva?**

Ko sem prišel l. 1937 v Celje sem postal
član takratnega društva. Delo društva pa je
dobro, saj se to pozna v samem mestu.

Vaša želja ali predlog?

Celje je eno najlepših mest in želim, da
tako tudi ostane.

Lipold ing. Vladimir — višji rudarski in-
špektor v pokoju. Stanetova 18.

Kdaj in kje ste bili rojeni?

2. 3. 1872 v Mozirju.

Kje ste se šolali in kje ste službovali?

V Mozirju, v Celju, na Dunaju in Leobnu
sem se šolal, služboval sem v Celju, kjer sem
vodil rudarski urad, še prej pa v Bosni.

**Od kdaj ste v Celju, koliko časa ste član
OTD in kaj sodite o delu društva?**

V Celju sem od l. 1919. Bil sem med inicia-
torju ustanovitve takratnega Olepševalnega
društva, katerega član sem še zdaj. Delo
društva je vseskozi pozitivno.

Vaša želja ali predlog?

Da bi lahko kdaj spustil svojega dresira-
nega psa z vrvice in da bi nujno šle vse od-
padne vode skozi čistilne naprave!

Stojan Martin — upokojenec. Teharje

Kdaj in kje ste bili rojeni?

26. 8. 1874 v Teharjih.

Kje ste se šolali in kje ste službovali?

Za mizarskega mojstra sem se izučil v
Gradcu, nato sem prevzel očetovo delavnico
v Teharjih.

**Od kdaj ste v Celju, koliko časa ste član
OTD in kaj sodite o delu društva?**

V Celju sem pravzaprav že od rojstva, dru-
štveni član — njenemu delu vsa čast, pa šele
od l. 1957.

Vaša želja ali predlog?

Da se Teharje polepšajo ter da se zvonik
ohrani tako, kakor je to že l. 1959 sklenila
komisija, ki je vse to že proučila.

Voglar Franjo — šolski uprav. v pokoju
Stanetova 7.

Kdaj in kje ste bili rojeni?

16. 5. 1879 v Leskovcu pri Krškem.

Kje ste se šolali in kje ste službovali?

V Leskovcu, Krškem in Ljubljanskem uč-
teljsku. Služboval pa sem v Vojniku in v
Celju na »okoliški« šoli do l. 1936, ko so me
upokojili.

**Od kdaj ste v Celju, koliko časa ste član
OTD in kaj sodite o delu društva?**

V Celje sem prišel l. 1899 in kmalu sem
postal odbornik predhodnika sedanjega društ-
va.

Vaša želja ali predlog:

Mali park na Kocenovem trgu bo treba
bolj čuvati, kolesarji ob Savinji niso zažele-
ni, nekatera gostišča bi si morala omisliti lep-
še zavesa, ali pa naj okna pobarvajo.

Božnik Karel — upokojenec. Kersnikova 8.

Kdaj in kje ste bili rojeni?

24. 8. 1880 v Dobrni.

Kje ste se šolali in kje ste službovali?

Doma in na Dunaju, v raznih vojaških služ-
bah ter cestni nadzornik v Celju. L. 1950 sem
bil upokojen.

**Od kdaj ste v Celju, koliko časa ste član
OTD in kaj sodite o delu društva?**

V Celju sem od leta 1921, društveni član pa
sem postal že leta 1930. Društveno delo je
veliko in zelo sem z njim zadovoljen.

Vaša želja ali predlog?

Da bi društvo delalo tako kot sedaj in da
bi ga prebivalstvo in pristojni malo bolj upo-
števali.

Kocjan Franjo — upokojenec. Stanetova 7.

Kdaj in kje ste bili rojeni?

21. 10. 1880 v Središču pri Ptuj.

Kje ste se šolali in kje ste službovali?

Šole sem končal v Gradcu, služboval pa sem

kot tajnik na okrajnem glavarstvu v Celju

**Od kdaj ste v Celju, koliko časa ste član
OTD in kaj sodite o delu društva?**

V Celju sem od l. 1908, član društva pa od
ustanovitve. Delo društva je obsežno in ču-
di me, da ob tako mali dotaciji zmore tako
velika dela.

Vaša želja ali predlog:

Urediti most na Polulah, cesto na Stari
grad in dokončno urediti naš park, kjer bo
treba še res veliko volje, veselja in sredstev
za delo.

Z. J.

Motiv z Otoka, foto Milan Božič

NOVI DRUŠTVENI ODBORNIKI UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Jenko Rado,

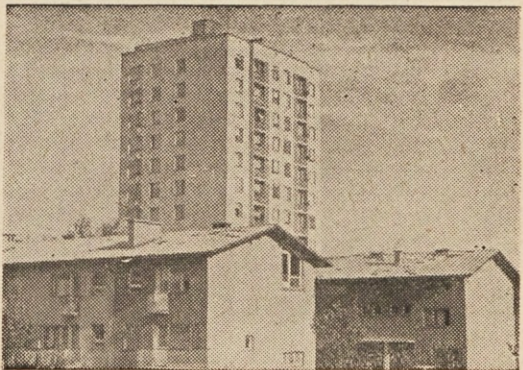
Člani: Božič Milan, Godnik Viktor, Gorin-
šek Viktor, Grobelnik Gustav, Moškon Milena,
Pelikan Jože, Pibrovec Rudolf, Presinger Ri-
ko, Prevolčič ing. Tone, Pristovšek ing. Blaž,
Umek Ivo, Vehovar ing. Jelka, Volf Janko,
Vudler prof. Zoran, Zorko Slavko, Zupančič
Jože in zastopnik gostinske zbornice.

NADZORNI ODBOR:

Holobar Stojan, Nunčič Marjan, Pompe ing.
Rihard, Rupret Franc, Ščuka Cvetko.

DRUŠTVENI PLENUM:

Aškerc prof. Anton, Bolta Janez, Božič Mi-
lan, Cokan Ivan, Dobovičnik Jože, Godnik
Viktor, Gorinšek Viktor, Grobelnik Gustav,
Herman Anica, Holobar Stojan, Javornik Pa-
vel, Jenko Rado, Jeras Venčeslav, Kukovec
Slavko, Lovšin dr. Janez, Mareš ing. Emil,
Mejak dr. Ervin, Moškon Milena, Nunčič
Marjan, Ogner ing. Janez, Orel prof. Tine,
Orožen prof. Janko, Pelikan Jože, Petek Emil,
Pibrovec Rudolf, Pompe ing. Rihard, Podpe-
čan ing. Alenka, Presinger Riko, Prevolčič
ing. Tone, Pristovšek ing. Blaž, Rebešek prof.
Ludvik, Rižnar Riko, Rupret Franc, Skomina
Rafko, Strmšek dr. Pavel, Stupica Anton,
Sveteček Andrej, Ščuka Cvetko, Umek Ivo, Ur-
šič Tone, Vehovar ing. Jelka, Vodlan Drago,
Volf Janko, Vučer Anica, Vudler prof. Zoran,
Vukmanovič Milan, Zorko Slavko, Zupanc
Mirko, Zupanek Milan, Zupančič Jože.

Velikan in pritlikavci, foto prof. Vudler

Novi principi pri gradnji komunalnih naprav in urejanju okolja stanovanjskih in drugih objektov

Način, ki smo ga doslej uporabljali pri gradnji komunalnih naprav za nove objekte in za ureditev njihovega okolja bomo morali bistveno spremeniti.

Za komunalno ureditev novega objekta, ki se je gradil v zazidalnem okolišju, je moral investitor plačati komunalni prispevek v višini 10% od investicijske vsote. Predvsem je potrebno poudariti, da je bil v večini primerov ta pavšalizirani procent za komunalni prispevek prenizek. Tako nastalo razliko in stroške za komunalno ureditev je morala v mnogih primerih, ko je bil investitor iz raznih objektivnih razlogov oproščen plačila komunalnega prispevka, hočeš — nočeš kriti občina sama. Obstoječe uredbe sicer določajo, da se mora komunalni prispevek posebej preračunati od primera do primera in se točno določiti v višini, ki jo zahteva zgraditev sekundarnih komunalnih naprav, potrebnih za novi investicijski objekt. Zaradi nenačrtne in raztresene gradnje novih objektov je bilo tako preračunavanje nemogoče. Prav zaradi tega je bila občina primorana komunalni prispevek pavšalizirati. Temu se v danih pogojih ni dalo izogniti.

Torej, namesto da bi občina forsirano gradila novi mestni vodovod, novo mestno kanalizacijo je morala vlagati že itak pičila razpoložljiva sredstva v komunalno urejanje manjših novih naselij.

Če želimo te stvari urediti, moramo predvsem potegniti ostro mejo med dolžnostmi občine in dolžnostmi ter interesi stanovalcev v novih stanovanjskih predelih. Nesporno je, da je občina dolžna zgraditi osnovno mrežo komunalnih naprav, ki so potrebne najširšemu krogu mestnega prebivalstva. V okviru novih stanovanjskih naselij pa bo morala občina zgraditi le primarne komunalne naprave — osnovno cestno mrežo z glavnimi vodi vodovoda, plinovoda, kanalizacije, elektrike in telefona, transformatorske postaje, telefonske govornice, parkinge — in razne spremljajoče objekte, ki so neobhodno potrebni za normalno življenje v stanovanjski soseski — osnovne šole, zdravstvene centre, otroška zavetišča, preskrbovalne centre in poti v soseski, zelenice, otroška igrišča, skupinske garaže ter vse ostalo, pa bo seveda moral zgraditi in urediti ter plačati investitor sam.

Pogoji, da bomo lahko te principe s pridom uporabili, so naslednji:

1. Pristopiti moramo k načrtnemu izgrajevanju večjih kompleksov z doslednim forsiranjem koncentrične gradnje. Pri tem moramo stremeti za tem, da se gradnja na celotnih

kompleksih ali na delih kompleksov, če so le-ti večji, čimprej zaključijo. Pri zazidavanju škrbin bomo lahko nova načela seveda še mnogo lažje izvajali.

2. Vse to bomo lahko zajamčili le z dobro in široko zasnovano organizacijo. Investitorji morajo biti v bodoče zadolženi ne samo za pravočasno dograditev objektov, temveč tudi za vsestransko ureditev zazidalnih zemljišč, kar mora biti posebej poudarjeno v pogodbah, sklenjenih z izvajalci.

3. Brez dobrih in potrjenih načrtov vsemu temu ne bomo kos. Za zazidalne komplekse bodo morali biti izdelani in potrjeni razen projektov za same objekte tudi načrti za vse komunalne naprave, za končno ureditev zemljišč in za vse spremljajoče objekte. Enako mora veljati tudi za zazidavo manjših kompleksov in škrbin. V investicijskih programih in v investicijski tehnični dokumentaciji mora biti poleg vrednosti objekta prikazana tudi vrednost komunalnih naprav in končnega urejevanja. Za vse to mora imeti investitor sredstva zajamčena istočasno s sredstvi za graditev investicijskih objektov.

4. Primarne komunalne naprave mora občina zgraditi že pred pričetkom gradnje objektov.

Dosledno izvajanje takih načel ima lahko v vsakem pogledu le pozitivne posledice:

1. Racionalnost in ekonomičnost takega načina gradnje bo že v osnovi zajamčena, kajti investitor se bo že pri sami potrditvi investicijskega programa izognil vsakršnemu nepotrebnemu razmetavanju sredstev. Tako prav gotovo ne bomo več prišli v taka protislovja, da bi izvajali najstrožjo štednjo pri samih objektih in gradili stanovanja z minimalnimi površinami, istočasno pa nenačrtno in na zelo drag način urejali zazidana zemljišča.

2. Na ta način bodo tudi velika gradbišča takoj po zaključeni gradnji v celoti urejena. S tem bomo istočasno preprečili dolgoletno neurejenost naših novih naselij, kar naši stanovanjski izgradnji prav gotov ne more biti v ponos.

3. Z novim načinom bodo odpadli danes še pogosti nesporazumi med investitorji, izvajalci in občino o dolžnostih glede komunalnega urejanja zemljišč po končani gradnji.

4. Dobro preštudirani in potrjeni ureditveni načrti bodo najboljši porok, da bodo naša nova naselja zgrajena in urejena sodobno, skladno z modernimi načeli urbanizma.

5. V gradbeno-tehničnem in ekonomskem pogledu bo tudi sama stanovanjska izgradnja mnogo ugodnejša, če bo občina zgradila primarne komunalne naprave še pred gradnjo, investitor sam pa tudi sekundarne naprave. To bo gotovo skrajšalo gradbene roke.

6. Investitor oziroma stanovalci novih naselij ali posameznih objektov bodo vse naprave in objekte vrednotili in čuvali, če bodo njih stroške sami krili. S tem bo zajamčen tudi kasnejši stalni lep izgled naselja.

7. Na ta način se bo občina lahko temeljiteje posvetila reševanju zelo perečih komunalnih problemov.

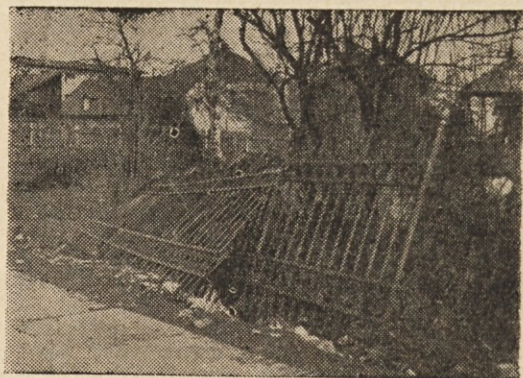
Način plačevanja stroškov za sekundarne komunalne naprave in ureditev naselja bo potrebno rešiti posebej. Najboljši način bi bil vsekakor ta, da bi se izračunali stroški za celotno naselje in tako razdelili med investitorje glede na površino stanovanj, pri čemer bi služila kot osnova vrednost komunalnih naprav in ureditev, ki odpade na 1 m² stanovanja v celotnem naselju. Tako preračunani stroški in vrednost samega stanovanja bi potemtakem tvorili za posameznega investitorja končno investicijsko vsoto. V posameznih primerih bo to vsoto povečala še vrednost zazidalnega zemljišča in vrednost porušenih objektov, vse seveda v ustreznih izračunanih deležih.

Tak način finansiranja pa bo možno uporabiti le za tista nova naselja, katera bomo izgrajevali izključno iz blokovnih ali individualnih stanovanjskih objektov. V primerih mešanih objektov bo potrebno najti kompromisne rešitve. Ing. Bela Bukvič

Tribuna Olepševalnega in turističnega društva

VRTOVI NA OTOKU

Na Otoku urbanisti urejujejo po svoje, stanovalci pa po svoje. Zanimivi so zlasti vrtovi, kjer ne sadijo samo solate, temveč tudi koruzo, fižol in ostale vrtnine, ki segajo kar precej v višino. To poleg zelo neurejenega terena pač ne ustvarja lepega videza. Zato je zanimiv predlog stanovalcev v Prežihovi ulici, da naj jim občinski ljudje zakoličijo prostore za vrt, potem pa jih bodo že sami uredili, saj tudi njim veliko pomeni — lepa okolica stanovanj in s tem tudi lepši izgled Otoka. Pričakujemo, da bo stanovanjska skupnost letos te probleme rešila.

Temu tihožitju bi lahko dali naslov: »Odpad pričakuje staro železo, zanemarjen vrt pa nekaj pridnih rok.

POSODE ZA SMETI

Stanovanjska četrt na Otoku je lepa, pa vendar je tu nekaj malenkosti, ki kvarijo izgled. Zelo zaboli pogled na smetišča in posode, ki jih stanovalci potiskajo v stran od svojih oken. Kar spomnimo se prepolnih posod pozimi in smrada poleti. Treba bo oskrbeti več posod za smeti in jih tudi večkrat odvažati.

VEČ OTROŠKIH IGRISC

Celje slovi po tem, da nima pravih otroških igrišč. Za najmlajše se mora nekaj storiti, kajti prometne ulice, katerim so prepuščeni, so vse prej, kot primerna igrišča.

ODSTRANITE BARAKE PRI TRGOVSKI SOLI

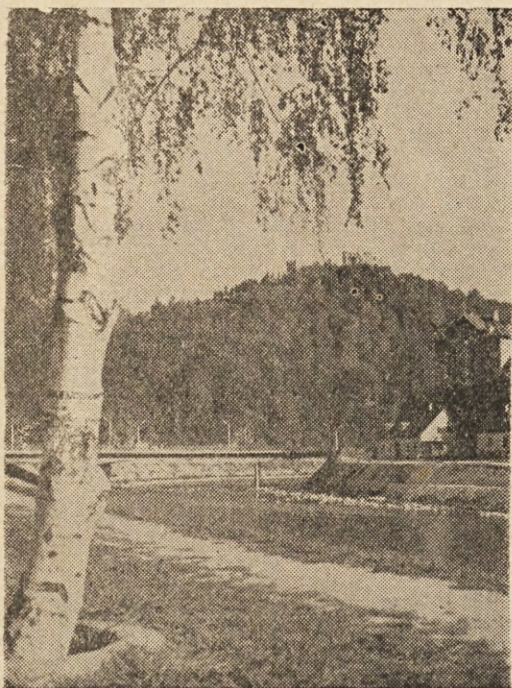
Po radiu in tudi časopisih so bile že večkrat komentirane barake v Ulici 29. novembra. Toda barake stojijo iz leta v leto in jih ne moti soseska dveh šol in novega internata. Kontrast je tako močan, da boli. Ali ne čutite?

SLAPOVI PO MESTU

Na velikem številu hiš v mestu so že davno dotrajali žlebovi. Ob deževnem vremenu padajo na hodnike slapovi vode, kar je zelo »prijetno« za pešce. Ti slapovi tudi močno kvarijo fasade hiš. Kdor misli, da pretiravamo, naj si kar ogleda hiše n. pr. v Cankarjevi ulici. O tem, da je treba te »malenkosti« urediti, menda ni treba še več pisati.

ZRAČNE PUŠKE NISO ZA STRELJANJE PTIC

Mladina, ki pride v posest zračnih pušk, se večkrat spozabi in strelja ptice pevke. Tako početje je nedostojno. V Celju imamo društvo za varstvo ptic, ki naj bi med drugim tudi skrbelo, da se take stvari ne bi dogajale.

Motiv ob Savinji, foto F. Peršak

Ali se bomo še kopali v Savinji?

V neposredni okolici Celja obstajata dve območji za rekreacijo delovnih ljudi. Obe sta že načrtani. Eno na območju med Celjsko kočo in Svetino, drugo pa ob Savinji s središčem »Na gričku«.

Trgovsko in proizvodno podjetje VELEŽITAR

Trgovsko in proizvodno podjetje »Veležitar« Celje posluje na področju celjskega, ljubljanskega in novomeškega okraja ter ima svoja skladišča, mline in pekarnice v občini Celje, Zalec, Slov. Konjice, Šoštanj, Zagorje, Trbovlje, Sevnici in v Brežicah.

Podjetje oskrbuje razen v navedenih občinah, kjer ima svoje obrate tudi trgovsko mrežo drugih občin s svojimi mlevskimi izdelki in drugimi izdelki iz mlinov.

Potrošniki so s podjetjem v dnevnem stiku, saj ima podjetje 12 pekarn, 4 mline in 5 skladišč. Razen tega ima podjetje pri svojih skladiščih in mlinih ter tudi pri kmetijskih zadrugah menjalnice, kjer lahko pridelovalci žitaric zamenjajo žita za gotove izdelke.

Podjetje oskrbuje svoje in širše področje do Ptuja kmetijska gospodarstva in kmetijske zadruge z močnimi krmili z mešalnice v Vrbju. V novem letu se je podjetje reorganiziralo po teritorialnem principu komun ter je na področju vsake občine organizirana ekonomska enota, ki s svojim neposrednim stikom skuša čim uspešnejše sodelovati s trgovsko mrežo in neposrednimi potrošniki.

Tkanina-Galanterija z Veleblagovnico LJUDSKI MAGAZIN CELJE

Oddelek na veliko oskrbuje s tekstilnim, konfekcijskim in galanterijskim blagom široko področje trgovske mreže celotne države.

Veleblagovnica pa oskrbuje potrošnike Celja in okolice z najbogatejšo izbiro sodobne konfekcije, tekstilnega blaga, raznih gospodinjskih potrebščin, gospodinjskih strojev, usnjene galanterije, odej in preprog, po-

sebej pa opozarjamo kupce na oddelek ostankov.

Z združitvijo smo dosegli cenejšo nabavo, konkurenčne cene, bogatejšo izbiro, saj obiskuje Veleblagovnico dnevno preko 3000 kupcev.

Cenjene potrošnike vabimo, da nas opozarjate na pomanjkljivosti in kaj bi še želeli kupovati v naši Veleblagovnici.

O izletišču Na gričku se tu in tam slišijo glasovi, da je prirodni ambient sam po sebi zelo lep, da pa Savinja ni več primerna za kopanje, saj je res precej drugačne barve od one, ki jo poznamo od Letuša navzgor. Kalna in motna je, toda zaradi svoje primerne temperature še vedno zelo privlačna. Zaradi tega, ker je voda včasih le preveč umazana, bi morali stopiti v akcijo tudi sanitarni organi, ki vso zadevo puščajo nekako v nemar. Zveza ribiških druženj, sanitarni organi in naše Olepševalno in turistično društvo ter vsi, ki jih zanima ta problem, bi morali na skupnem sestanku proučiti to stanje in tudi nekaj ukrepati. V zadnjem času smo tudi čuli, da bi se to rekreacijsko področje opustilo in bi naj nekaj podobnega nastalo v okolici Vojnika. Tu bi ustvarili umetno jezero, ki bi zaradi čiste vode bilo zelo privlačno. Lepo in prav je tako, toda zaenkrat je to za Celjane še vedno predaleč.

Dejstvo torej ostane, da tako primerne rekreacijskega področja, kot je okolica izletišča »Na gričku« ne smemo pustiti samemu sebi. Rekreacija delovnih ljudi res nekaj stane, toda kapital, ki je investiran prav v človeka, se pozneje večkrat povrne v delovni storilnosti in zdravju naših ljudi. Na rekreacijo mislijo drugod bolj kakor pri nas.

Poletnih izletišč — seveda veliko bolj urejenih — je veliko v naših večjih mestih (Beograd, Zagreb, Ljubljana, Maribor) in tam še vedno vlagajo sredstva v te naprave kljub temu, da so ob Savi in Dravi, ki sta precej umazani industrijski vodi.

Naša Savinja je že dolga leta pravo ljudsko kopališče, čeprav je njena barva postala temnejša, zato smo prepričani, da bodo sredstva, ki jih bomo vložili za dokončno ureditev ne samo izletišča »Na gričku«, ampak tudi Savinje, pripomogla do zdravega in pravega odih naših ljudi.

Z. J.

Celjska nogometna igrišča so zaživela

Letošnja izredno dolga zima ter prvi deževni in mrzli spomladanski dnevi niso dovolili, da bi ljubitelji nogometa v Celju prišli še sredi marca na svoj račun. Celo več, igralci obeh moštev, Kladivarja in »Celja« so morali vaditi zaviti v trenerke na blatnem igrišču na Skalni kleti, ob nič boljšem pomožnem igrišču Kladivarja ali ob Savinji.

Vse te vremenske neprilike so tudi onemogočile, da so celjski nogometaši v začetku nogometne sezone v povprečni formi. Igralci Kladivarja in »Celja« so odigrali več prijateljskih tekem v času priprav in večinoma zapuščali igrišča s sklonjenimi glavami. Najhujši poraz pa so »modri« doživeli v dvoboju z ekipo Dinama iz Zagreba v kateri so igrali večinoma mladinci. Na prvi prvenstveni tekmi slovenske conske lige smo lahko zadnjo nedeljo v marcu videli kako slabo so letos pripravljene igralci Kladivarja. Po prav dobrem začetku so na kraju močno popustili in več po sreči kot znanju osvojili dragoceno točko. Poleg tega pa igra sama ni nič navdušila nad 1500 gledalcev, ki so razočarani zapuščali Glazijo.

Tudi igralci nogometnega društva, ki trenutno vedrijo za točko višje na tabeli kot Kladivar niso v prvem kolu dosegli točke. Tokrat so namreč morali prepustiti zaradi kazni obe točki Iliriji brez borbe. V prijateljski tekmi proti Rudarju iz Velenja pa so svojo premoč izkoristili šele v drugem delu igre in zmagali 5:2.

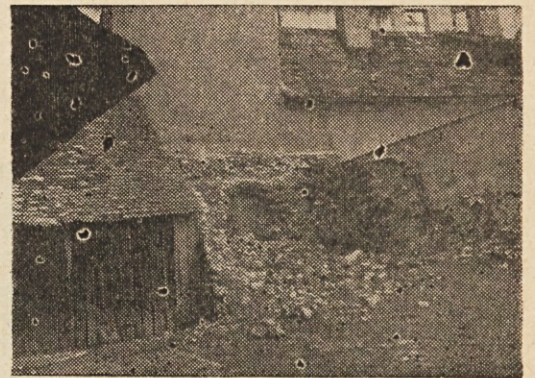
Kaj pa v bodoče? Obe celjski enajstori, ki se trenutno nahajajo v zlati sredini, lahko kaj kmalu zajadrata v nevarne vode za izpad iz lige. Med »Celjem« in predzadnjim moštvom na lestvici je razlike samo dve točki, Kladivarja pa loči samo ena točka, tako da vsaka nepotrebno izgubljena točka lahko prinese

(Nadaljevanje na strani 10)

Tribuna Olepševalnega in turističnega društva

ZASTAVE IZOBESAJMO
DOSTOJNO

Bližajo se prvomajski prazniki. V našem mestu se pripravlja dostojna proslava prazničnih dni. Potrebno pa je misliti tudi na zastave. V katero koli mesto pridemo, vidimo postavljene sodobno oblikovane drogove, na katere ob slavnih prilikah izobešijo zastave. V Celju jih izobešajo na zastarelih lesenih drogovih, ali pa tudi na kandelabrih celjskih svetilk. Ta okrasitev ni nujno učinkovitejša. Treba bi bilo to vprašanje rešiti enkrat za vselej. Poglavje zase je izobešanje zastav po poslopjih. Na hišah so mnogokje nameščene konzole, ki naj bi ob slavnostnih dneh sprejele zastave. Vendar je teh konzol mnogo brez zastav. Mnogokje izobešajo zastave kar na okno. Zastava spada

V Ozki ulici smo odkrili tele ostanke druge svetovne vojne!

na drog! Zopet drugod visijo obledele zastave. Neestetsko izobešanje zastav si lahko ogledamo na starem magistratu, kjer še do danes vkljub opozorilu po časopisih niso uredili že tam nameščenih drogov. Tudi celjska pošta ne premore drogov za zastave. Zastave so tu izobešene samo zato, da so pač izobešene.

URA NA STOLPU

Ura na stolpu Marijine cerkve je bila pred vojno ponoči razsvetljena. Bombardiranje mesta je to razsvetljavo uničilo. Lepo bi bilo, da bi to uro zopet razsvetlili, saj bi to bilo le v okras mesta.

NEDOSTATEK POD VIADUKTOM

Podvoz pod Pošto je v zelo slabem stanju. Ob slabem vremenu kanali ne morejo požirati vse vode, pod vsem podvozom so velike luže, ki so zelo »prijetne« za pešce posebno ob dirkah avtomobilistov skozi podvoz. Z železnice pa pronica pod zidom voda v podvoz in tako imamo tam veliko lužo tudi ob lepem vremenu, ob hladnem vremenu pa led, ki ga nihče ne odstranjuje. V tem stanju podvoza so pešci izpostavljeni različnim neprijetnostim. Upravo za ceste in kanalizacije so na ta nadomestek že opozorili, ker pa za izboljšanje ni nič storila, niti na to opozorila železniško upravo, sedaj na to ponovno opozarjamo.

NE ODLAGAJTE SMETI KJERKOLI

Nekaterim je dobrodošel vsak prostor za odlaganje smeti. To lahko vidimo že pri voglajnskem mostu, na raznih krajih na Jožefovem hribu in še marsikje drugod. Prebivalci bi naj imeli več smisla za čistočo svojega okoliša. Podjetje Javne naprave pa naj bi določilo mesta, kamor bi se naj odvažale smeti in razni drugi odpadki.

Celjsko gledališče

V SEZONI 1961/62

Mimo vseh drugih kulturnih ustanov v Celju je gotovo gledališče tista, v katero je uprtilih največ oči in je deležna najbolj očitne graje in hvale. Niti s prvo niti z drugo gledališka publika in za njo tudi še taki, ki v gledališče ne zahajajo, ne štedijo. Kar hodim v gledališče, poslušam tožbe o njegovi krizi. Spominjam se pred vojno gledališkega dinarja, ki se je natekal pri kino blagajnah, da bi z njim blažili gledališko stisko. Po vojni se to nadaljuje še prav posebno zato, ker se vedno bolj razširja radio, televizija in ker filmski ekran teši željo po dramatični milijonski množici po vsem planetu. Čudno bi bilo, če bi se na celjskem gledališču, ki se je iz stoletne amaterske tradicije v vrenju kulturne revolucije dvignilo v novo profesionalno dramsko slovensko torišče, ta zakonitost zadnjih štirih desetletij ne izpolnjevala. Komaj 10 let ga imamo, pa je prebilo že nekaj preizkušenj v plimi in oseki zavne moralne podpore. Naša želja je, da bi se v teh preizkušnjah utrdilo, raslo in vedno več pomenilo za slovensko gledališko kulturo sploh.

Tekoča sezona ni ena izmed tistih, ki bi naše gledališče utrjevalo z umetniško močjo in s senzacionalnostjo svojih predstav. Stisnjeno v materialno ožino zaradi razmeroma skromnega proračuna in relativno majhnih osebnih prejemkov osebja je kakor ptič, ki ima večje peruti od gnezda, da povem s Horacovo besedo. Majhen ansambel, ne najbolj posrečeno urejeno umetniško vodstvo, kljub vsemu majhno število abonmajev, omejena sredstva, problematična možnost za iskanje notranjih rezerv, vse to je vodstvu teatra vsililo nekaj gledaliških komadov, ki publiki niso pomenili tistega, kar imenujemo srečo gledališkega doživljanja.

Sezono je odprla Stregarjeva Heroica. Tudi Gombač s svojo priznano režisersko vlogo, s katero zna igratce povesti k enemu samemu cilju — damatskemu učinku — iz te žalnice ni mogel narediti umetniško prepričujoče predstave. Pošteno igralsko in režisersko delo ni doseglo tistega, kar bi bilo rado, saj je imelo opravka s tekstom, ki ne upošteva osnovnih dramaturških principov niti psiholoških odnosov dramatične — niti umetniške resnice o človeku in življenju. Poetičnost in heroičnost je zamirala v papirnati meditaciji in psihološkem konstruktivizmu, predstava je bila dovršeno garnirana, a neužitna jed.

Sledil je Hadžičev »Hotel za norce« v režiji gosta Mirca Kraglja. Ta je teatrsko uim poglaval v drug višek, to pot s komedijo, v kateri ni prav nič svetle stvariteljske moči, ki odkriva smešne strani našega življenja, a to tako, da obenem razodeva vero v človeka in s tem dosega smoter komedije. Če je Gombačeva režija Heroice izpričala poklicno in strokovno vestnost in skrbnost, tega ne moremo reči o vprizoritvi Hotela za norce. Igra je bila nekam razglašena, ton in dikcija konverzacije slabo naštudirana, humor pretiran v slabo priostreno karikaturu. Namesto da bi nas sproščala in razoroževala, nas je predvsem pustila razočarane nad neodpušljivo povprečnostjo.

Komaj smo čakali na Levittov Proces, dramo, ki je 16 let po vojni še vedno krvavo aktualna, saj se še vedno vrše taki sodni procesi, istočasno pa nas neofašizem opominja, da fašistična zver še ni mrtva.

Predstava je popravila vtis obeh prejšnjih premier. Režiser Gombač je z ansamblom in mnogimi amaterji oživel mučno snov ni jo ogrel z ognjem humanistične ideje. Komadu bi verjetno koristila drugačna zasedba, če bi zamenjala vlogi oba protagonista, Krošl in Jeršin, morda bi to koristilo celo učinkovitostemu razumevanju ideje. To je važno zaradi tega, ker je avtor odprl v delu najtežja etična vprašanja, predvsem tista, ki posegajo v svet človekove svobodne volje.

Pred Procesom smo v Malem gledališču izven abonmaja gledali Džokičevo Ljubezzen v Kislingerjevi režiji. Ta je dosegla filmsko koncentracijo dela, to pa je bila tudi edina dobra stran predstave, čeprav so se igralci ganljivo trudili, da bi Džokičevim osebam dali mесо in kri in z njimi našli pot do naših src. Učinek igre ni bil v nobenem sorazmerju z njeno ambicioznostjo, dinamičnostjo in intenzivnostjo. Manjkalo je tistega poslednjega igralskega napore, najnujnejšega in neizogibnega napore, ki iz igre izbriše sledove stvariteljskih naporov, tekst sam pa ni tak, da bi igralcem pomagal ta napor prirodno premagati.

Izven abonmaja je dalo gledališče še Trifunovičovo Pravljico o carju in pastirju. Režiser Kislinger jo je postavil na oder z občutkom za pravljичni svet, preprosto a vendar učinkovito, idejno jasno in zraven sproščeno. Doživela je izredno veliko število predstav in je lep dosežek sezone, čeprav bolj na njenem robu.

Končno smo že na začetku spomladanskega, a po vremenu globoko zimskega suša doživeli Cankarjevo Pohujšanje 1962 spet v Kislingerjevi režiji, prvo premiero večjega sloga v sezoni, večjega že zaradi avtorja in problemskih težav v režiji in igri. Umetniška vrednost te predstave je v delno uspeli modernizaciji Cankarja in delno moderni igri, ki se je — vsaj pri Erženu in Perovi — osvobodila deklamatorskega patosa, ki smo ga bili ravno pri Kobaru in Jacinti vedno vajeni in smo mislili, da tu brez velike, napete geste ne gre. To iskanje tehtnosti vsebine mimo hrupne forme, mimo igralskega koturnja, se mi zdi pomemben dosežek te predstave. Nekateri kritiki tega niso priznali, pač pa so očitali režiji spodrsiljaje pri nepomembnih detajlih, pač pa še to ne preveč utemeljeno. Predstavi se je poznalo, da ni bila notranje ugašena, toda bodimo pravični, Pohujšanje je tudi zgrajeno tako, da tekst sam naravnost mami v dva vsaksebna igralska izraza, ki ju je — posebno pri modernizaciji mizanscene — težko uglasiti. Poleg nekaj povprečnih vlog je bilo tudi nekaj razveseljivo dobrih študij (Peeroz notar, Strnadov cerkovnik). Tudi Rijavčovo sceno lahko imenujemo pridobitev Cankarjanske dramaturgije.

Tako je ta premiera od teatra odrinila gnečo nenaklonjenih duhov in nas poklicala k dolžnosti, da gledališče vsi skupaj podpremo pri zapletenih problemih, v katerih se trenutno giblje. Naše gledališče je svetišče slovenske besede v tretjem slovenskem kulturnem središču in se je dobro uveljavilo ob ljubljanskem in mariborskem, medtem ko smo že opustili profesionalno primorsko, kranjsko in pujsko gledališče. Mislim, da slovenski kulturni fond mora imeti sredstva vsaj za tri gledališča glede na število prebivalstva in dalje.

Gotovo nimajo prav tisti, ki pravijo, da bi lokalni kulturni fond bolje uporabili, če bi likvidirali domače gledališče, namesto njega pa vabili Ljubljano in Maribor, kot je bilo to v starem celjskem gledališču pred vojno. Kdor se tistih časov spomni, ve, kakšen bi bil razloček! Ob repertoarni stiski, ki se od časa do časa pojavi, pomislimo, da je težko izbrati osem primernih del za tak ansambel in iz vseh osmih narediti vselej resnično gledališko doživetje kateksohen.

Prepričan sem, da nam ravno gledališče omogoča tisti živi stik z umetnostjo, brez katerega bi modernemu človeku kljub vsej tehniki v duhovni konsumaciji manjkalo nekaj bistvenega. Če že desetletja govorimo o kronični krizi evropskega gledališča, govorimo najbrž zato, ker nam je gledališki odziv na čas in njegove probleme tako neobhodno potreben, da si brez njega polnega kulturnega organizma ne moremo zamisliti.

Tine Orel

Celjska likovna panorama zadnjih mesecev

RAZSTAVE:

Oktober — Jože Cesar iz Trsta: Slike;
 November — Jelica Zuža, akad. slikarka iz Zalca: Nekatera olja;
 December — Darinka Lorenčak, akad. slikarka iz Celja: Olja, grafike in risbe;
 Januar — Reprodukcijski mojstrov impresionizma
 Februar — Andrej Ajdič, akad. slikar iz Celja: Grafike, gvaši in akvareli.

RAZSTAVLJALCI

JOŽE CESAR se kot slikar-amater ukvarja tudi s scenografijo in je prav, da je kot gost dobil prostor za razstavo svojih olj v celjski gledališki hiši. Njegova razstava je doživela lep, nepričakovan uspeh, kar je vsekakor dokaz, da je Cesarjev način slikanja razumljiv in, da kot tak odgovarja likovnim zahtevam Celjanov. Verjetno je Cesar po razstavi v Celju ponovno izjavil: »V Trstu je pač vse odvisno od naklonjenosti tistih, ki imajo umetnost v zakupu. Občinstva, ki bi stvaritve razumelo s srcem ni ne zgolj z denarjem, praktično ni, in od tod je morda razumljivo, če mi je ljubše, da morem s svojimi deli govoriti preprostu občinstvu še tako zakotnega kraja.«

JELICA ZUŽA se je prvič samostojno predstavila v Celju. Razstavljena dela so dokazala, da je njen likovni svet svojstven in da je vsaka njena umetnina naštudirana s pomočjo lirčne in brezmejno lepe barvne konstrukcije. Gre za umetnine trajne vrednosti, za figuralko in tihožitja, po valedurjih bogato, formalno in vsebinsko pa umirjeno prikazano in to kot rezultat dolgotrajnega slikarskega procesa, odvisnega od najzahtevnejših barvnih »psihooanaliz«.

DARINKA LORENČAKOVA je dala na tej zadnji razstavi jasno čutili, da živi kot slikarka v svojem svetu, svetu melanholije, trpljenja, žalosti, bolečine, psihopatije in vojnih strahot. Zato je tako vsebina vodilna pri reševanju vseh njenih likovnih

problemov — tej vsebini podreja vsa pravila o barvi, risbi, kompoziciji in ostalem.

RAZSTAVA REPRODUKCIJ mojstrov impresionizma v Narodnem domu je spremljala predavanje prof. Jelisavete Čopić o tej temi, ki ga je organizirala Delavska univerza. Razstava je občinstvo približe seznanila s slikarstvom v impresionizmu, zlasti še v zvezi z razlago in diapozitivi.

ANDREJ AJDIČ je mlad slikar, ki je s svojimi grafikami presenetil. Prinesel je z njimi v Celje nekaj sodobnih umetnostnih težav na področju grafike. Za marsikateri njegov list bi veljala merila mednarodnega grafičnega bienala... Ajdiča zanimajo moderni tehnični dosežki, grafike, potem materija kot taka, z vso elementarnostjo in svojo strukturo. Barva mravljišča, razpadajočih želv, začaranih petelinov in nočnih sov! Tu je Ajdič nakazal in pokazal dosti!

Jelica Zuža: Sopek suhih rož (olje)

JELICA ZUŽA doma iz Zalca, študirala je v Ljubljani (pri Sternenu in akademiji), končala pa Akademijo za upodabljačo umetnost v Zagrebu (prof. Tartaglia).

Razstavljala je že v nešteti krajih doma in v tujini. Njena dela so v Beogradu, Zagrebu, na Reki, v Mariboru, Zalcu in Londonu.

Največ se ukvarja s tihožitji in portreti in to v oljni tehniki.

MISLI OB TEH RAZSTAVAH

Program je bil za celjske razmere dokaj obsežen, saj se je vsak mesec zgodilo kaj, kar je prineslo likovnemu življenju v Celju nekaj osvežujočega. Ze zato je bil s temi razstavami narejen na celjskem likovnem področju korak naprej in to korak, ki vodi v neko sistematično razstavno politiko, katere namen je vzgajati mladino in Celjane sploh, v naprednem likovno estetskem smislu. Začasno je problem rešen obenem z gledališkimi predstavami, kajti ob vsaki premieri si lahko teatrsko občinstvo ogleda novo razstavo in tako spoznava obenem z dramsko tudi likovno umetnost. V letošnji sezoni so na vrsti predvsem celjski likovniki (izjema le Jože Cesar) — ti, ki ustvarjajo čisto neopazno v naši sredini.

Namen razstav tudi v bodoče je na eni strani v tem, da končno le približa Celjanom umetnost, ki je drugje že zdavnaj doživela priznanja, za Celjane pa je bila nerazumljiva in zato nedostopna, pa samo zaradi nekaterih konservativnih pregrad. Ne gre za modo, ampak za likovno smer, ki vlada drugje že desetletja — ves čas mimo Celja.

Milena Moškon

Celjski delavski oder

Težko je sredi sezone podati poročilo o delu, čeprav gre za najbolj razgibano vejo DPD »Svobode« v Celju, za celjski Delavski oder.

Med predstavami zadnjega leta moramo na prvem mestu omeniti Cankarjevega »HLAPCA JERNEJA« v dobri režiji Cvetka Vernika. S to predstavo je Delavski oder lani poletni sodeloval na Amaterskih letnih igrah na Dobrni, razen tega pa je imel v Celju vrsto predstav. Na že omenjenih letnih igrah je Delavski oder nastopil tudi s komedijo Irme in Walterja Firner »KUKAVIČJE JAJCE«, ki jo prav tako lahko uvrstimo med najboljše predstave Delavskega odra v zadnjih letih. Ti dve predstavi sta lahko najboljše spričevalo celjske amaterske dejavnosti. Prva zahtevna dramatizacija Cankarjeve povesti z vrsto imenitnih likov (ob Jaru Zelinku, ki je presenetljivo podal lik hlapca Jerneja moramo omeniti predvsem še Jožeta Zagoričnika v vlogi potepuškega študenta in pisarja Staričkovega Plešca v upodobitvi Toneta Planinca), druga povprečna komedija, ki je v rokah spretnega režiserja Cvetka Vernika dobila svojo globoko človeško vsebino, k čemur je ob režiserju največ pripomogla Zora Cervinkova v glavni vlogi Mary Miles, navidez lahkoživa ženska, v resnici pa osamljena in nesrečna žena in mati. Smeh, ki ga je vzbujala

komedija »Kukavičje jajce« je bil grenak, mejl je na solze. Nepozabna je bila ta predstava, lep uspeh Delavskega odra.

Se eno predstavo iz preteklega sezone moramo omeniti, Mihalkovo mladinsko igro »Sestero mušketirjev«, ki jih je prav tako zrežiral Cveto Vernik in je tudi zastopala Delavski oder na Dobrni. Igralce za to mladinsko igro je režiser poiskal med mladimi, novimi člani Delavskega odra in s tem poskrbel, da bo amaterska dejavnost ne le obstajala, temveč se še razširila. Kdo bi preštel vse mlade gledalce, ki so se navduševali nad mladimi junaki te igrice! Precej jih je bilo in mnogi med njimi so se po večkrat vračali v očarljivi svet, ki so ga mladi igralci pričarali na oderu.

Od predstav v tej sezoni omenimo Linhartovo komedijo »MATIČEK SE ŽENI« v režiji Zdenka Furlana, ki je samo na domačem oderu doživela šest predstav in omenimo mladinsko igrice »HURA SONCU IN DEŽJU« v režiji Jožice Zupanove.

Da — o Delavskem oderu bi bilo mogoče pisati obširneje. O njihovem uspehu, ki so ga doživeli, ko so lansko jesen vrnili obisk Mestnemu gledališču v Virovitici, kjer so imeli pri obeh pred-

Oktober je koncertna kronika zabeležila obisk zbora varaždinske glasbene šole ter tamkajšnjega orkestra z umetniškimi vodjo prof. Zubrom. Program, v katerem so nastopili tudi pevski solisti — učenci iste glasbene šole, je bil na lepi višini, kontakt z občinstvom vzpostavljen. S kvaliteto so iznenadili zlasti solisti: Hralja Ružica z arijo iz Haendlovega Xerxa, ter Pospis Ružica z izvedbo arije iz Saint-Saenove opere Samson in Dalila. Orkestralni part koncerta v izvedbi sicer številčno šibkega simfoničnega orkestra je bil izvajan solidno in je nudil užitek.

V novembru smo poslušali velikega poljskega pianista Adama Harasiewicza, ki je zablestel zlasti z deli Frederica Chopina, v katerih je razvil izredno moč in suveren občutek za slog. Njegova interpretacija nemara presega vse, kar smo Chopinovega slišali v naši dvorani v zadnjih letih.

Uspehu mladega poljskega virtuosa je prav tako v novembru sledil izreden uspeh florentinskega ansambla za staro glasbo, imenovanega »Complesso fiorentino di musica antica.« Izvajalski korpus pod umetniškim vodstvom prof. Rolfa Klappa je predvsem pevski, toda z instrumenti dopolnjuje podoba srednjeveške posvetne glasbe. Petje tega ansambla odlikuje ne toliko glasbena izsolanost grl ali morda njih zvočna lepota, kot izredno predan in kultiviran odnos do glasbe, ki jo pojo. Na tej osnovi je dosegel njihovo petje ono stopnjo ubrane lepote, ki je lastna le redkim ansambmom.

Ob koncu decembra je obiskal Celje simfonični orkester ljubljanske glasbene akademije, ki je dosegel v zadnjih treh letih sestav velikega simfoničnega orkestra. Orkester, čigar umetniški vodja je dr. Danilo Svara, je dirigiral študent dirigiranja, Marko Munih, solist v Rahmaninovem Koncertu za klavir je bil študent Aleksander Vodopivec. Koncert je uradna kritika ocenila s superlativi. Kmalu za tem, januarja meseca, smo poslušali kvartet, sestavljen iz članov tega orkestra. »Kvartet RTV Ljubljane« je presegel najbolj optimistična pričakovanja. Mladi umetniki so izvajali program s poglobljenostjo in onim žlahtnim tehničnim prijemom, za katerega je godalni zvok slaven. Koncert je med drugim pokazal tudi to, da ima komorna glasba pri nas širok krog ljubiteljev.

Razen omenjenega kvarteta je gostoval pri nas v januarju Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« pod vodstvom Jožeta Hanca, ki združuje v svojih vrstah učiteljstvo, večinoma zborovodje iz najrazličnejših krajev Slovenije. Zbor se je postavil zlasti v drugem delu programa s pesmimi jugoslovanskih avtorjev, katere je prenašal v vsej lepoti; učinek, ki ga lahko ustvari zborovska glasba, je bil dosežen.

Mesec januar je nudil razen omenjenih še dve koncertni prireditvi. Celjska glasbena šola je predstavila našemu občinstvu rezultate svoje dejavnosti z dvema celovečernima koncertoma. Gojenci glasbene šole so igrali na najrazličnejše instrumente, od klarineta, violine, čela, do klavirja in trobente. Tudi solopetje je bilo zastopano. Oba koncerta sta potrdila sloves celjske glasbene šole.

Da ne ugasne koncertna baklja v februarju, je poskrbela celjska godba. Dirigiral je Ivan Karlovčec. Orkester, ki je eden najboljših tovrstnih ansamblov v državi, se je postavil z obsežnim in ne lahkim sporedom, ki so ga godbeniki izvedli z resnično ljubeznijo do muziciranja in s solidnim obvladanjem tehnike.

V mesecu marcu je gostoval mladi violinski virtuoz Rok Klopčič iz Ljubljane. V drugem delu koncertnega sporeda je koncertant razvil izreden smisel za tanka, prisluskujoča razpoloženja mojstrov impresionizma. Prof. Marijan Lipovšek je tukaj ponovno dokazal, da mu v umetnosti klavirskega spremljanja še vedno ni nihče kos. Mojster spremljevalec je prispeval poln delež k uspehu koncertnega večera, v katerem je poslušalec občudoval in užival hkrati.

Velik uspeh je žel komorni zbor s svojim koncertom. Izredno je ugajala interpretacija del visoke gotike in renesanse, ob kateri so takoj izstopile nesporne kvalitete ansambla; jasna izgovarjava in smiselna deklamacija, logično prednašanje polifonskih delnic z do potankosti izdelano dinamiko in končno efektivna zvočna barva ansambla, ki v ogromnem razponu od basa zlasti živo zrcali prve tenorje. Interpretacija del jugoslovanske in ruske ter poljske glasbene zakladnice je popolnoma opravičila sloves zbora, ki je pred leti osvojil prvo mesto na mednarodnem tekmovanju v Llangollen.

Tem ukoncertu z dirigentom, ki je na višku ustvarjalnih moči, je sledil 9. aprila koncert zbora France Prešeren pod vodstvom mladega dirigenta Eda Goršiča. Njegov dirigentski nastop je pokazal, da mladi mož ima kvalitete dirigenta. Njegovemu lepemu in sugestivnemu nastopu zbor sledi. Prijeten koncertni večer ob polni dvorani poslušalcev je izzvenel prirčno.

Pianist Aci Bertonec in čelist Ciril Skerjanc sta pokazala popolno predanost oni najgloblji, iz dna srca izvirajoči muziki, ki stori to umetnost nesmrtno. Človek je ob njuni igri začutil, da jima je muzika jasna kot malokomu, ter da se jima lahko mirne duše preda, da ga vodita po širnem svetu glasbene umetnosti.

Vlado Modic

Letošnje zabavne in družabne prireditve

Med prireditvami, ki so bile v Celju od jeseni do spomladi, moramo omeniti in kratko oceniti tudi še zabavne in družabne prireditve.

O zabavnih prireditvah moramo že uvodoma povedati, da so bile letos manj številne, kakor v minulih sezonah, bile pa so tudi manj kvalitetne. Predvsem pa je zanimivo, da je znatno padlo zanimanje za te prireditve, kar je konec koncev tudi prav, saj je bil naval na zabavne prireditve v lanskem in predlanskem sezoni gotovo pretiran. Zabavne prireditve so potrebne, vendar z njimi pretirati nima prav nobenega pomena, predvsem če gre za zabavne prireditve do skrajnosti komercialnih izva-

jalcev, ki zahtevajo za svoj nastop honorarje od 150.000 do 275.000 dinarjev.

Olepevalno in turistično društvo, kot glavni organizator, je z ozirom na tako stanje sklenilo, da omeji zabavne prireditve na dve veliki prireditvi, in sicer na eno v jeseni in drugo spomladi. Spomladanska je še pred nami.

Na jesenski prireditvi so se nam predstavili Marko Novosel in Beti Jurkovič ob spremljavi odličnega ansambla ter vodilna zagrebska humorista Nela Eržišnik in Braco Reiss. Prireditve je bila lepo uglasena, kvalitetna v svojem žanru, vendar ne najbolj obiskana.

Med ostalimi zabavnimi prireditvami, ki niso bile v organizaciji Olepevalnega in turističnega društva, moramo omeniti gostovanje Veselih planšarjev, Zadovoljnih Kranjcev in Beneških fantov, makedonskega meksikanskega kvarteta Magnifico in skupine RTV Skoplje, ki nam je predstavila nekaj narodnih makedonskih pesmi in tudi zabavnih melodij. Omeniti moramo še zabavno-sportno prireditve, ki jo je organizirala Celjska podružnica izletnika. Na tej prireditvi smo čuli mali Privskov ansambel, v Celju ne preveč popularna pevca Nina Robiča in Majdo Sepetovo ter nekatere znane športnike.

S tem smo tudi našli v glavnem vse, kar smo imeli priliko videti in slišati. Menda ne bom povedal preveč, če zapišem, da bi lahko polovica izvajane kar brez škode izostala. Smo za zabavne prireditve, ki pa naj bodo res kvalitetne! Nismo pristojni, da bi našli probleme našega popevkarstva, pretiranih denarnih zahtev izvajalcev zabavnih prireditvev in zabavnih prireditvev nasploh, vendar smatramo, da je treba o teh problemih končno le javno in resno spregovoriti.

Ostane nam še ocena družabnih prireditvev; imeli smo družabni večer DIT-a, od katerega smo pričakovali več, 35. tradicionalno maškarado z odlično dekoracijo in ne preveč originalnimi maskami, povprečen akademski ples, pred nami so še gledališki ples, družabni večer rezervnih oficirjev in 28. 4. veliki trgovski ples. Tudi za družabne prireditve, ki jih je v tem obsegu povsem dovolj, naj velja ugotovitev, da so bile samo povprečne.

Menda nam ne ostane o zabavi nič več omembe vrednega, razen povprečne kavarniške godbe, plesnih prireditvev pri Mlinarjevem Jlanezu nič preveč visoke ravni in pika.

S tem, kar smo letos videli in slišali, pa nismo najbolj zadovoljni.

Zoran Vudler

Veseli dan ali Matiček se ženi, foto V. Berk

stavah — »Hlapcu Jerneju« in »Matičku« — polnozasedeno dvorano — preko šest sto gledalcev pri vsaki predstavi, o pohvalah, ki so jih bili delezni tako pri tamkajšnji publiku, kot pri kritikih, ki zanje vemo, da s pohvalami radi skoparijo. In se o težavah, ki jih imajo. O tem, kako so letos preskakali dvorano in ostale prostore, za kar so kljub varčevanju morali globoko poseči v skoro prazno blagajno. O tem, kako iznajdljivi so pri opremljanju svojih predstav od scenske opreme, pri čemer ima največ zaslug Tone Zorko, dolgoletni scenograf in režiser Delavskega odra, pa do kostumov in ostalih za predstavo potrebnih stvari. O tem, kako ogrevajo dvorano s kotlom, ki teoretično sploh ni več za rabo, pa ga mojster Poličnik še vedno pripravi do tega, da požene toploto v vse prostore Delavskega odra, o tem in onem, ne nazadnje pa o skromnih sredstvih, ki so temu prizadevnemu členu celjskega DPD »Svobode« na voljo. In o poztvovalnosti posameznih članov, ki — utrujeni od vsakodnevne težkega dela — še vedno najdejo urico ali dve, da se sestanejo v svojih prostorih za vajo, za predstavo, za razgovor o tekočem delu, za sestavljanje programa, za pomoč amaterskim družinam v celjski okolici pa še za to in ono.

Mladina celjskih sol Delavski oder dobro pozna, saj imajo prav v njenih vrstah svoje najboljše gledalce. O tem priča cela vrsta predstav za celjske šole: za gimnazijo, za učiteljske, za osnovne šole. In v teh mladih gledalcih ima Delavski oder svoje jutrišnje člane — igralce, režiserje, prijatelje, ljudi, ki bodo ljubezen do amaterskega dela gojili in razvijali na bogatih tradicijah in s tem pomagali razvoju Delavskega odra. Število obiskovalcev namreč kaže, da obisk ni problematičen, da delo članov Delavskega odra vedno najde hvaležne gledalce, ki dajejo delu amaterjev močno moralno podporo.

Studij novih del je v polnem teku. Studirajo Petrovičev »VOZEL«, pripravljajo se na Gregorčev opereto »OJ, TO LECTOVO SRCE«, pripravljajo VESELI VEČER in morda še kaj, saj leto je hitro okrog, eni sezoni sledi druga, vsaka uspešnejša od prejšnje, vsaka kvalitetnejša in vsaka z večjim številom obiskovalcev, zato lahko ob koncu zapišemo: Uspešnemu delu DELAVSKEGA ODRA želimo še več uspehov!

Slavko Belak

Koncertno življenje letošnje sezone

V nasprotju z lansko sezono, ko se je koncertov kar trilo, se je letošnja sezona omejila na manjše število koncertov, ki pa v kvaliteti niso zaostali za lanskimi.

Vera Fišer-Pristovšek: Herman Celjski (olje)

VERA FIŠER — PRISTOVŠEK

Je doma iz Gornjega grada. S slikanjem se je pričela ukvarjati v Ljubljani po prvi svetovni vojni, kjer je bila poštna uslužbenka. Tam je obiskovala privatno umetniško šolo Probuda, dve leti pa se je učila slikanja tudi v ateljeju profesorja Sternena, ki je ostal njen mentor vse do njegove prene smrti. Znana je predvsem kot portretistka, slika pa predvsem v oljni tehniki in v pastelu. Doslej je imela že več samostojnih razstav. Prvo v Celju leta 1932, razstavljal pa je tudi že v Zagrebu in Mariboru, po vojni spet v Celju, pretekli mesec pa je imela izredno dobro obiskano razstavo v Ljubljani.

Celjska nogometna igrišča so zaživela

(Nadaljevanje s strani 7)

grenko razočaranje v tabor modrih ali belomodrih.

Ljubitelji nogometa v Celju in igralci sami so še vedno optimisti. Zlasti Kladivar se ne boji izpada. Računajo, da bodo do odločilnih tekem že ponovno v stari formi, katero poznamo iz prejšnjih let, žal pa je v poslednjem času ne vidimo. Igralci Triglava, Sobote, Rudarja iz Trbovelj, Slovana in Ilirije bodo vsakakor tudi letos na Glaziji prepuščali točke domačinom, kar bi zadostovalo za plasman okoli četrtega mesta. V tem primeru se bodo moralj igralci Kladivarja mnogo bolj potruditi kot na tekmi proti Ljubljani.

V nasprotnem taboru pri »Celju« niso preveč zahtevni. Ker so nekateri igralci zadnje dni bolni, si želijo samo to, da bi svoje direktne nasprotnike za mesto v sredini lestvice premagali in si s tem zagotovili sodelovanje v prihodnjem prvenstvu, ki naj bi prinesel celjskemu nogometu več uspeha kot v letošnji sezoni. Tega pa si želijo tudi številni nogometni navijači obeh celjskih klubov.

Kuzma Jože

In memoriam

V zadnjem času smo se poslovili od dveh zaslužnih mož. Februarja smo v Zalcu pokopali prijatelja našega društva, upokojenega šolskega upravitelja RAJKA VRECERJA, ki je bil menda najstarejši turistični delavec v Sloveniji. Rajnki je dočkal visoko starost 87 let in je deloval v turizmu več kakor 60 let. Bil je med ustanovitelji turističnega društva v Zalcu, leta 1894; po osvoboditvi pa njegov obnovitelj in častni predsednik. Napisal je veliko število člankov in razprav, najpomembnejša pa je njegova knjiga Savinjska dolina.

V začetku meseca marca pa smo spremili na zadnji poti svojega dolgoletnega člana, uglednega krojaškega mojstra ANTONA ORAZMA, ki je dočkal starost 79 let. V Celju je živel 60 let. Mimo svojega poklicnega dela je sodeloval predvsem pri pevskih organizacijah, predvsem pri predvojnem Celjskem pevskem društvu, po vojni pa ga je ZPD France Prešeren imenovalo za svojega častnega člana. Bil je tudi odličen esperantist in zvest član našega društva.

Fran Roš:

Pečenjak na Lisci

(Turistična črtica, ki bi jo lahko predstavili tudi v današnje dni)

Vse od leta 1879 do 1924 je na Razboru pod goro Lisco učiteljval Blaž Jurko, nenavadno originalen mož. Bil je tudi lovec, planinec, padar, sadjar, muzik, ljudski pravnik, šaljivec in rokoborec. O njem si ljudje še danes pripovedujejo zanimive zgodbe.

Leta 1902, torej pred 60 leti, je z lastnim trudom in nabranimi prispevki zgradil prvo lovsko in hkrati planinsko kočjo na Lisci (947 m). Za svojo zaslužno turistično dejavnost je postal častni član Posavskega planinskega društva. V omenjeni koči, znani kot Jurkova koca, je prebil po več dni in noči sam sredi lepe prirode. Tukaj je marsikaj doživel, tako tudi tole:

Bilo je nekaj let pred prvo svetovno vojno, ko so se pri njem na razborski šoli oglasili trije zlikani gospodje z dvema nežnima damama. Name-njeni so bili na Lisco in so želeli biti tam dobro postreženi, seveda! Jurko si je torej priskrbel mesa, jajc, moke, mleka, kruha, vina, kave, čaja, žganjice in še marsičesa. Prav pošteno se je potil, ko je ves ta težki tovor nosil na vrh gore.

Tik pred mrakom so prispeli do kočje. Gostitelj je zakuril v peči, da se preobčutiljivi damici ne bi prehladili. V svoji kapricioznosti sta hoteli na vsak način večerjati pečenjak (šmorn). Poiskal je porcelanasto skledo, da bi v njej mogel umesiti zaželeno jed. Toda skleda, že prej počena, mu je pod pre-trdim prijemom v roki razpadla. Kaj zdaj?

Vso družbo je pregovoril, da je šla na rob vrha občudovat odprti razgled po daljni pokrajini, ob-silani z bajno mesečino. Medtem je moral na vso moč pohiteti. Smelo, zdaj brez prič, je izpod postelje vzel nočno posodo, namešal v njej mleka, moke, jajc in malo soli ter pričel zmes tepsti, da se je lepo vlekla, kakor to kaže »Slovenska kuharica«. Vse to je stresel v ponev, ki je zabel v njej že močno cvrčala, in je mešal in obračal, da je dšalo na vse pretege lepo. Pripravil je še so-latico s česnom in oljem. Nato je gospodo poklical v kočjo in večerjo postavil na mizo.

Jedli so, da jih je bilo veselje gledati. Neznansko jih je navdušil pečenjak, ki ga je kaj kmalu zmanjkalo do zadnje mrvice. Navdušeno so hvalili svojega gostitelja, ki da prekaša vsako renomirano kuharico. Nežno sta se mu nasmihali dami iz hva-

Nekaj o harmonikarjih celjske »Svobode«

Pred desetimi leti, prav leta 1952 je začel tovariš Oskar Leskovšek, ki je bil član celjske Svobode, poučevati šest učencev harmoniko. Vključil je teh šest učencev v društvo Svoboda. Folklorna skupina Svobode je na republiškem tekmovanju v Ljubljani zasedla 4. mesto. Žal folklor ne deluje več.

Harmonikarji so pod vodstvom tov. Leskovška prvič javno nastopili leta 1953 v dvorani Svobode (bivši Jugoslovani — Gaberje). Uspeh je bil tako popoln, da je tov. Ferlinc naslednje leto ustanovil Glasbeno šolo pri celjski Svobodi, kjer poučujejo: klavir, violino, trombo in seveda tudi harmoniko.

V teh letih je odsek harmonikarjev priredil 19 internih produkcij. V dveh solističnih nastopih sta harmonikarja Rudi Pavšar in Andrej Cimerman dobila prvo nagrado v nastopu »Pokaži, kaj znaš!«. Zbor je nastopil enkrat za Radio Ljubljana, dvakrat je bilo snemanje za celjsko relejno radijsko postajo. Sledila sta nastopa v Nazarju in Velenju, potem pa osem nastopov v dvorani Delavskega odra in Narodnem domu pod naslovom »Parada harmo-nikarjev«. Glasbena šola Svobode ima sedaj 35 učencev za harmoniko, Sekcija harmonikarjev Svobode Celje pa 25 učencev za harmoniko, skupno torej 60 učencev.

6. februarja 1961 se je ustanovila sekcija harmo-nikarjev, v katero spadajo učenci, ki so končali

štiriletni osnovni pouk na Glasbeni šoli. Istočasno se je ustanovil tudi instrumentalni kvintet. Predsednik te sekcije je tov. Umek Ivo, tehnični vodja pa tov. Leskovšek Oskar.

Sekcija harmonikarjev in instrumentalni kvintet sta imela v letu 1961 trideset nastopov v Celju ter okolici in to: v Zagradu, Vojniku, Frankolovem, Grmovju, Polzeli, v Domu onemoglih, Novem Celju itd. V letu 1962 je sekcija že 18-krat nastopila za razne kolektive v Celju. Zdaj se pripravlja za nastop v Planini na čast XIV. divizije in za Letne igre v Dobrni, ki bodo v mesecu juliju 1962.

Sekcija harmonikarjev DPD Svoboda s svojim vodjem Oskarjem Leskovškom, foto Fotollik

Velenjski grad je turistična in kulturna postojanka

Na skalnatem hribu, visoko nad Velenjem, stoji velenjski grad, ki je v srednjem veku obvladoval tedanje trgovske poti proti jugu, severu, vzhodu in zahodu. Prvi znani grajski lastniki so bili grofje Kunšperški, imenovani tudi velenjski gospodje. Omenjali se od leta 1275 dalje. Pozneje se je vrstilo več lastnikov. V stari Jugoslaviji je bila graščina še dobro ohranjena. Zadnji lastnik je bil grof Coronini — Kronberg iz Gorice.

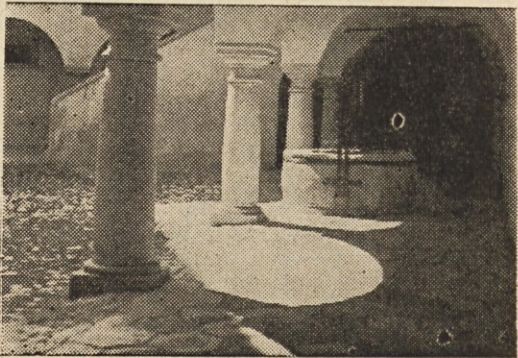
Prva stavba gradu je nastala že pred letom 1275. Zgradba je bila večkrat obnovljena in dozidana. Za časa turških vdorov v naše kraje je grad dobil obrambno obzidje.

Med okupacijo so grad močno poškodovali Nemci, ki so ga uporabljali za svojo postojanko. rGaščina je prišla po osvoboditvi v ljudsko premoženje in ker je bila po osvoboditvi stanovanjska stiska, je grad služil za stanovanje vse do leta 1958.

Na pobudo društva rudarskih in metalurških inženirjev in tehnikov ter s pomočjo Uprave rud-nika Velenje se obnavlja grad že od leta 1957 z namenom, da se ohrani kot kulturno — zgodovinski spomenik.

Za obiskovalce Saleške doline in za domačine je grad prijetna izletniška točka, od koder je lep razgled na novo Velenje in po vsej Saleški dolini.

V bližnji prihodnosti bo na gradu odprta restavracija, v vzhodnem obrambnem stolpu, ki je eden najlepših tovrstnih renesančnih objektov v Sloveniji.

Dvorišče velenjskega gradu, foto Alojz Zavolovšek

ležnosti, da je tako posrečeno ustregel njunim muham. Polaskan se jim je muzal vedoč, da na tem svetu vse pride na dan. In res!

Se preden se je Jurku ponudila priložnost, da bi mogel neopažen umiti rabljeno posodo, ki je v njej stebel zmes, sta dami pričeli nepričakovano stikati okrog štedilnika in omare z jestvinami. Pri tem pa sta — o nesreča! — zadeli na izdajalsko posodo, še pomazano s sledovi surovega pečenjaka. Gorje, stokrat gorje!

Krik, tanek in nenaden, da je vsem moškim zaprlo sapo!

Obe dami sta se krčevito zvijali po tleh, kakor da sta zaužili zastrupljeno jed. Z mukami sta se trudili, da bi vsebino svojih nežnih želodčkov spet obelodanili, toda zaman sta si dregali v goltanec. Njuni trije kavalirji pa so brez uma skakali okoli njiju. Kričaje sta jim kazali na preklicano posodo, Jurku pa metali zdaj najbesnejše poglede in strahovite psovke. Bil je grozen prizor!

Le s težavo so se gostje končno vsaj nekoliko pomirili. Gostitelj jim je moral pač svečano izjaviti, da zloglasna posoda še nikoli ni poslužila svojemu pravemu namenu in da jo je kupil šele prejšnji dan. In na vse to je še moral dvigniti tri prste k prsni! Ali vendar — nekaj zamere je še vedno ostalo in šele leta so jo zabrisala morda, kajti teh svojih gostov ni Jurko nikoli več videl. Nesrečni pečenjak na Lisci!

Fran Roš:

Nepredvideni izlet

(Črtica o motorizaciji in še o marsičem)

Da se v svežem zraku razgibljem in razgledam po marsičem novem in lepem, sem se tistega dne napotil iz mesta Celja mimo Otoka malo ven po Ljubljanski cesti. Tik pred železniškim prelazom v Medlogu je za mano privozil dokaj poln avtobus. Prehitel me je in se ustavil deset korakov pred menoj, da je mogel izstopiti neki moški, čeprav tu ni bilo postajališča. Za njim pa se je venkaj iz vozila nagnil sprevoznik, mi pomahal z roko in mi strogo, nestrpno zaklical:

»No, vi tam, stopite vendar malo hitreje! Ni-mamo časa, da bi vas še čakali!«

Sploh nisem imel namena, da bi se bil kam peljal, toda kako naj bi bil prezrl tako odločen poziv? Pohitel sem k avtobusu in priznal sprevozniku:

»Zelo pozorni ste in moje noge se vam smilijo, kajne? Vase ljubeznivosti nikakor nočem razočarati in zato sprejem povabilo. Samo to mi še povejte: Kam vozite?«

»Do Mozirja! Sicer pa nič preveč ne govorite!« mi je odvrnil.

»Hvala! Vzemite me torej s seboj — recimo do Zalca!«

Krenili smo in vožnjo sem seveda moral plačati. V Zalcu sem se poslovil od ljudomilega sprevoznika in izstopil, da se peš vrnem. In tedaj! Kaj sem zagledal?

Pred neko gostilno v Zalcu je stal nov, bleščeč moped. Prav nanj se je spravljala neka zajetna ženska v nekakšni padalski obleki. Snela si je velikanska očala in se mi nasmehnila.

Zdaj sem jo spoznal. Bila je Zinka, ki mi je pred dvajsetimi leti bila zelo pri srcu in nekoliko tudi jaz njej, o čemer ni moglo biti dvoma. Čeprav obilna v telo je bila še vedno polna čarobnega ognja v temnih očeh, kot pogumna mopedistka pa mi je sploh neznanosko imponirala.

»To si vendar ti, ki še vedno pešaš po svetu!« me je burno pozdravila. Slekla je usnjene rokavice in segla sva si v roke. »Iz Ljubljane potujem v Maribor. Če si namenjen v Celje, te do tja lahko vzamem s seboj.«

Zapeljivemu vabilu se nisem mogel upirati.

»Sedi mi lepo za hrbet in se me močno okleni! Trdno se me drži, dosti bolj kakor včasih!« Nadela si je vozaško masko čez obraz, nato je viharo pognala vozilo in bliskovito sva švignila po gladki cesti. Ah, to je bila prekrasna vožnja, ko sem jo tesno objemal in stiskal k srcu, čuteč pri tem njene mehke okrogline!

»Kje naj te izkrcam?« je vse prekmalu vprašala. »Kje stanuješ?«

»Nikar domov!« sem se branil. »Nočem, da bi me žena videla na mopedu. Kar tu nekje pred mestom me pusti!«

»Kakor hočeš,« je dejala in ustavila vozilo. Zlezel sem z nje in v slovo me je še krepko cmoknila na usta. Nekam divje, a slastno je to naredila, da me je kar do srca počeegetalo. O ti ljuba Zinka!

Toda smola! V tistem hipu se je na travniku ob cesti prikazala moja žena. Tam je namreč nabirala deteljo za najine zajce, ki jih rediva doma v Jenkovi ulici. Pomislite! Videla je, kako sem Zinko objemal na mopedu in kako sva se poljubila... Tri sto hudikov! Zdaj že dva tedna ne govoriva. Vsak dan pričakujem kakšno pismo od sodišča ali advokata v zadevi ločitve zakona...

Nesrečni sprevoznik na avtobusni progi Celje-Mozirje, ki me je spjel v Zalec! Nesrečna Zinka, a vendarle — nepozabna!

(Nadaljevanje s strani 10)

so tudi ročno izdelana kovana železna vrata. Pri glavnem vходу so taka vrata služila za obrambo. Vidna so še srednjeveška okna s kovano mrežo, nekaj kamnitih portalov itd.

Dobro razviden je tudi obrambni sistem gradu; tlorisi nekdanjih obrambnih stolpov. Obrambni stolp pri glavnem vходу v grad ima lep renesančni portal z letnico 1558.

Da bi grad služil določenemu namenu, bo v njem ustanovljen premogarski muzej, ki ne bo imel samo krajevnega muzeja, temveč bo postopoma postal muzej slovenskega premogarstva. Zato zbirajo predmete, s katerimi so po slovenskih premogovnikih pridobivali premog, predmete o načinu pridobivanja premoga, geološke in tektonske ponazoritve premogarskih slojev v Sloveniji. Zbirajo tudi predmete, ki demonstrirajo kulturno — družabno življenje rudarjev, premogarjev; prav posebej pa še dokumente iz NOB rudarjev v Sloveniji.

V načrtu je, da bi v samem gradu bili razstavljeni zgoraj omenjeni predmeti, medtem ko bi v hribu pod gradom v rovih ponazorili rudnik v naravni velikosti in načine pridobivanja premoga v Sloveniji včeraj in danes.

Poleg premogarskih muzealij se zbirajo tudi etnografski dokumenti iz področja, katero gravitira na Saleško dolino.

Poseben del razstav pa naj bi pokazal dejavnost rudarjev v NOB in še prav posebej razvoj NOB v Saleški dolini.

Tako bo z razvojem Saleške doline, z razvojem kulture in turizma v njej, postal velenjski grad — nekdanja trdnjava mogočnega fevdalstva — s svojimi razstavami in s svojo prelepo okolico prijetna izletniška in turistična postojanka za delovnega domačina, rudarja in turista.

Alojz Zavolovšek

CELJSKA KOČA je od lanske jeseni dosegljiva z avtomobilom po prelepi cesti, ki jo je zgradil režijski odbor pod vodstvom ing. Lavriča, s pomočjo ObLO Celje, Uprave za gozdarstvo in Zelezarne Store. Načrt je izdelal ing. France Rueh. Zgradba je od zunaj še kar čedna, notranjost pa kliče po obnovi. Tekst in foto prof. Zoran Vudler

MOZIRJE

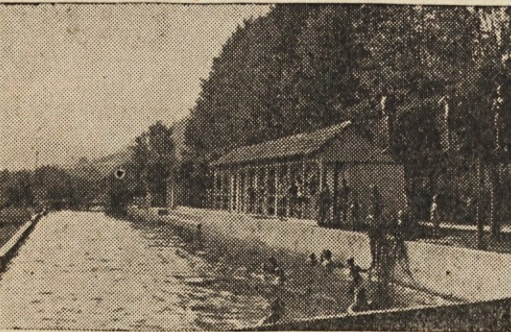
Trg Mozirje leži v Zgornji Savinjski dolini pod vzhodnim gorskega hriba Golti. Kraj se odlikuje po svoji zdravi klimi in izredno lepi okolici. Posebno privlačno je kopališče ob takozvani Mozirski strugi, kjer doseže voda tudi 23° C.

Mozirje je v zadnjih dveh desetletjih minulega stoletja veljalo kot priljubljen letoviški kraj. Semkaj so prihajali predvsem slovenski izobraženci iz Ljubljane, Celja in Maribora. Tujskih sob je bilo dovolj na voljo, vsi gosti pa so se hranili v gostilni pri Pošti.

Leta 1892 je bilo ustanovljeno Olepševalno društvo v Mozirju, ki je predvsem skrbelo za ureditev kopališča in za nasade ob njem. Obstoj tega društva je brezdvomno dokaz, da je bilo poletni pri nas v Mozirju mnogo gostov, katerim so znali naši iznajdljivi predniki urediti skromno udobnost. Zato ni čudno, če lahko danes rečemo, da je med prebivalstvom našega trga in okolice turistična zavest že precej razvita.

Med obema vojnima se je preimenovalo Olepševalno društvo v Tujsko prometno društvo Mozirje, ki je vsa leta živahno delovalo.

Močno se je razmaknilo društveno delovanje po končani drugi svetovni vojni. Tako imamo danes razširjen kopalni bazen ob Mozirski strugi, ki je odcepek Savinje, ob kopališču pa je weekend naselje s petimi hišicami s skupno 15 ležišči. V vseh hišicah je električna razsvetljava in vodovod. Do hišic pridemo z avtom po lepi gladki cesti iz trga. Vsi naši poletni gostje priznavajo, da je prostor

Kopališče Mozirje, foto Pelikan

za hišice zelo dobro izbran, ker je odmaknjen od trga in vendar v njegovi neposredni bližini.

V minuli sezoni smo uspeli rešiti vprašanje zadostne in zdrave prehrane po naših gostiščih. Ni bil opritožb glede prehrane ali nepravilnega odnosa naših gostincev do gostov. Imeli smo dobro organizirano informativno službo, v turistični pisarni pa so imeli gostje na voljo dnevno časopisje in revije, kar bo tudi letos.

Prebivalci našega trga in okolice so v zadnjih letih mnogokje obnovili zunanost svojih hiš in odstranili vsakovrstno navlako. Pojavlja se vedno več cvetja na oknih in po cvetličnih gredah. Čisto naravno je, da vsi turisti, ki preživljajo svoj dopust v Mozirju ali samo potujejo skozi naš kraj, odhajajo od nas z najlepšimi vtisi. To dokazujejo tudi njihovi vpisi v našo spominsko knjigo.

Za letošnjo sezono pričakujemo še večje število obiskov kakor v minulem letu, kajti mnogi lanski gostje so si že ob svojem odhodu rezervirali mesta v naših weekend hišicah in pri privatnikih za svoj odih.

Franjo Vajd

Nekaj o cenah in privlačnostih naših turističnih krajev

Kmalu se bo pričela turistična sezona in bomo pričeli premišljevat, kam bi šli na dopust. Mogoče bi se letos odločili za enega izmed krajev na Celjskem turističnem področju. Kraji so izredno lepi, predvsem pa so cene izredno ugodne.

ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA

MOZIRJE: Tu imamo lepo weekend naselje s 15 ležišči. Cena penziona od 900 do 1000 din, samo prenočišče pa od 300 do 400 din. V 46 privatnih sobah je cena ležišča samo 250 do 350 din. Omeniti moramo še bazen za kopanje, možnosti za lov in ribolov ter lepa izletišča v bližnji okolici. Do Planinskega doma na Mozirskih planinah, ki ima 67 ležišč in je v višini 1344 m, je manj kot 3 ure daleč.

LJUBNO: V gostiščih je 14 ležišč, cena penziona od 1000 do 1100 din, ležišča pa 200 do 300 din. Kopanje v bazenu, Savinji in Ljubnici, ribolov, izleti.

GORNJI GRAD: V gostiščih Trobej, Hren in Zmavc je 28 ležišč, kjer stane penzion 1000 do 1100 din. V lepem weekend naselju je cena ležišč od 300 do 350 din. Cene v privatnih sobah so od 200 do 300 din. Gornji grad je poln zgodovinskih spomenikov. Tako so znane Kremser-Schmidtove slike, samostan itd. Lepi izleti, kopanje v Dreti, lov in ribolov ter blizu dom na Menini.

LUČE: Cena penziona v gostišču »Ojstrica« je samo 860 din, ležišča v privatnih sobah pa od 200 do 300 din. Nedaleč od naselja znane partizanske bolnišnice in podzemne jame. Lepi izleti v okoliške hribe, lov, ribolov in kopanje v Lučnici.

SOLČAVA: V Rogovlucu 30 ležišč in v Zadruž-

Weekend hišica v Preboldu, foto Pelikan

niku 52 ležišč je cena penziona 800 do 900 din. Izhodišče k Potočki zjalki, kjer so našli kosti predzgodovinskega jamskega človeka, v okolici pa so najvišje slovenske kmetije. Izleti na Raduho 2062 m — 4 ure, v Robanov kot 2 uri. Alpska klima.

LOGARSKA DOLINA: V Planinskem domu v Logarski dolini je cena penziona 1000 do 1200 din. Pri sestrah Logar pa 935 din. Možnosti za lov in ribolov, camp. Izleti v Kamniške Alpe in Karavanke.

OSTALI TURISTIČNI KRAJI:

BRASLOVČE: Penzion 950 din, cena ležišča v privatnih sobah od 200 do 300 din. Kopanje v lepem novem jezeru pod Dobrovljami, ribolov, lov. Izleti na Dobrovlje in do Zovneka.

SEMPETER: Cena ležišč 350 din. Arheološke izkopanine — rimska nekropola iz I. do III. stol. n. e. so postale že evropsko znane. Strokovne informacije v Mestnem muzeju v Celju.

PREBOLD: V weekend naselju s 14 ležišči je cena penziona 870 din, ležišče pa od 300 do 400 din. V bližini je staroslovansko grobišče, na bližnjem hribu srednjeveški grad. Kopalni bazen, kopanje in ribolov v Savinji, camp.; lepi izleti v okolico.

FRANKOLOVO: V privatnih sobah je 15 ležišč. Cena ležišča pa od 200 do 300 din. Grad Lindek iz XIV. stol., grobovi 100 talcev; Frankolovo slovi po lepem termalnem bazenu (22° C), lepih izletih in zelo prijaznih ljudeh. Izlet v Črešnjice, Lindek in na Lipo.

VITANJE: V gostiščih in privatnih sobah je na razpolago 28 ležišč. Cena penziona 900 din, ležišča pa od 200 do 300 din. Vitanje so bile znane že v rimski dobi (Upellae), sledovi zgodovine pa so vidni v ruševinah gradu, freskah iz 14. do 15. stol. ter v fužinah v soteski Hudinje. Za turista so zanimivi tile podatki: kopanje v Hudinji, ribolov, lov, lepi izleti v okolico in na Pohorje.

VRANSKO: V hotelu Slovan je cena ležišča 420 din, a penziona 1000 do 1100 din. Lepa okolica, izleti in ribolov.

(Nadaljevanje na strani 12)

Tribuna Olepševalnega in turističnega društva

OBLJUBO JE TREBA IZPOLNITI

Na Teharjih so pred tremi leti poršli »Štefanovo cerkev«, ki je bila že pred razpadom. Komisija, ki je odredila odstranitev cerkve, je takrat sklenila, da stolp cerkve ostane kot zgodovinski spomenik, ozirajoč se na legendo o uplemenitbi Teharčanov. Obenem je bilo sklenjeno, da bo cerkveni stolp popravljen in urejena njegova okolica. Zato je bila obljubljen in določena tudi primerna denarna pomoč. Od tega je minilo že tri leta, obljuba ni bila izpolnjena, storilo se ni ničesar. Teharčani zahtevajo pojasnila, zakaj niso bili sklepi izvršeni. Opozarjali so na to, da tudi na zborih volilcev. Zato ponovno zahtevajo, da se to izvede, kakor je bilo po komisiji določeno.

PRIDITE PORAVNATI ČLANARINO

Olepševalno in turistično društvo Celje prosi člane, da pridejo v društveno pisarno in tam poravnajo društveno članarino. K vsem članom, ki ne morejo priti v društveno pisarno, pa bomo poslali inkasanta.

NAROČNINA ZA LEPO MESTO

Vljudno vabimo vse člane društva in naše prijatelje, da postanejo redni naročniki časopisa »Lepo Mesto«. Naročnina — časopis bo izšel trikrat na leto — je samo 100 dinarjev. Vsi, ki žele postati redni naročniki našega časopisa, naj pridejo v društveno pisarno, ali pa se prijavijo pisмено na Olepševalno in turistično društvo Celje, poštni predal 94.

METEOROLOŠKA POSTAJA

Več naših članov nas je že vprašalo, zakaj nimamo v Celju meteorološke postaje in zakaj v radiu ne čujemo podatkov iz Celja, čeprav jih objavljajo za precej manjše kraje.

PRIPOMBA K PLOČNIKOM V MALGAJEVI ULICI

Ko so urejali pločnike v Malgajevi ulici, so na njih pustili tudi prostor za manjšo zelenico. Zal pa je ostal ta prostor že nekaj let neposajen in neurejen. Naš predlog: ali asfaltirajte tudi prostor, ki bi sicer lahko bil zelenica, ali pa uredite zelenico z nasadi.

AVTOBUSNEMU PODJETJU VSE PRIZNANJE

V prejšnji številki našega lista smo ponovno opozorili podjetje Avtobusni promet na nujnost uvedbe lokalnega prometa. Omenjeno podjetje je namesto odgovora kar pričelo z vožnjami na lokalnih progah. Tako je rešen ta pereč problem, naše mesto pa se je končno priključilo drugim mestom, ki so že pred leti uredila te probleme.

PRIZNANJE MLADIM NATAKARJEM

Spoštovani tovariš urednik!

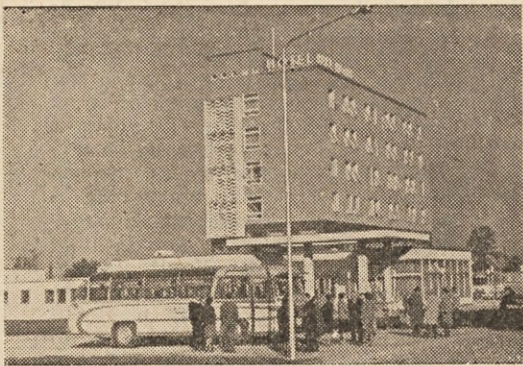
Upam, da boste objavili spodnje vrstice o mladih natakarih restavracije Na-Na v Stanetovi ulici. V to restavracijo rad pridem. Natakariji so vljudni, hitro postrežejo, včasih mi celo pomagajo obleči suknjo. Vprašal sem jih, kje so se izučili. Povedali so mi, da pri istem podjetju, lani pa so končali Gostinsko šolo v Celju. Takih mladih natakarjev bi bili povsod veseli. Pa ostanite še naprej tako prijazni in hitri fantje!

S tovariškimi pozdravi. P. S.

(Nadaljevanje s strani 11)

VELENJE: V novem hotelu »Paka« stane ležišče 750 do 1035 din, penzion pa 2184 do 2415 din. Vseh ležišč je 70. V ostalih gostiščih in v weekend naselju pa je pension od 990 do 1300 din, ležišče pa 280 din. Tudi tu je 70 ležišč. Preteklost in sedanjost si tu na ozkem prostoru podajata roko. Stari srednjeveški trg in moderno — sodobno mesto. Toplo jezero, moderne športne naprave in lepi izleti do

Hotel Paka Velenje, foto prof. Vudler

kraške votline Huda luknja, Saleka in Planinske koče na Paskem Kozjaku.

SOSTANJ: V »Kajuhovem domu« je cena penziona 1300 do 1740 din, ležišča pa 300 do 700 din. Vseh ležišč 29. V ostalih gostiščih podobno. V Sostanju je stara usnjarna in velika moderna termoelektrarna. Rojstni kraj partizanskega pesnika Karla Destovnika-Kajuha. Lepi izleti — do Doma na Slemenu v višini 1096 m z 80 ležišči je samo 2 uri, do Velenja pa je mestni avtobusni promet.

SLOVENSKE KONJICE: Gostišče »Jelen« ni predrago, saj je tu cena penziona 800 do 1000 din, a cena ležišča 300 do 350 din. Velik zgodovinski pomen imata cerkev ter žični samostan. Turista bo zanimal bazen za kopanje, športni tereni in planinska koča na Rogli v višini 1481 m z 22 posteljami, do katere je le dobro uro in pol.

PODČETRTEK: V gostiščih in privatnih sobah je 10 ležišč s ceno 200 do 300 din, penzion pa 800 do 1000 din. Stari grad, samostan Olimje s freskami.

BISTRICA OB SOTLI: V 8 privatnih sobah znaša cena ležišča 200 do 300 din, v krajevni Gabronovi gostilni pa odlična domača hrana. Kraj ima bogato zgodovino, saj se moramo spomniti na kmečke puntarje. Za turista so privlačni kopanje v topli Sotli, ribolov, lov in lepi izleti v okolico predvsem do Rautnerjevega Gorskega doma, kjer imajo na voljo tudi sobe.

KOZJE: Cena ležišč od 250 do 350 din, cenena dobra domača hrana. Trg je lep in primeren za letovanje, saj ima res lepo okolico.

PLANINA: V nekaj privatnih sobah s ceno od 200 do 300 din in penzionem od 700 do 900 din je obilo možnosti za turiste. Lepi izleti, lov, sam kraj pa je že znan iz kmečkih uporov (1573 l.).

ROGATEC: Steklarna in bližina Rog. Slatine so storile tudi ta kraj znan. V gostišču Pri pošti je cena penziona 975 din, a ležišča 325 din.

NAŠA ZDRAVILIŠČA

ROGAŠKA SLATINA: Vodilno slovensko zdravilišče z vreli Tempel, Styria in Donat ozdravi bolezni jeter, želodca, črevesja, ledvic itd. V zdravilišču z 501 ležiščem je cena penziona od 1600 do 2600 din; izven sezone 1300 do 2100 din. V novem Gostinsko zdraviliškem podjetju z 500 ležišči, ki zajema vse hotele in depandanse izven zdravilišča, pa so cene penziona od 1350 do 2600 din, cene ležišča pa od 600 do 1450 din. Domači gosti imajo 10 do 20 % popusta. Cena ležišč v privatnih sobah, vseh je 330, od 350 do 650 din. Za turista so zanimivi se prijetni bazen, športna igrišča, koncerti, plesi, izleti in lepi sprenou v prijazno okolico.

DOBRNA: Avtobusne zveze z Dobrnskimi topli-cami so dobre. V zdravilišču stane penzion od 1300 do 2500 din, ležišče pa od 750 do 1500 din, vseh ležišč je 422. Tudi tu je za domače goste od 10 do 20 % popusta. V 254 privatnih ležiščih je cena od 370 do 570 din. Dobrnske toplice so znane že veliko stoletij, zanimivi pa so tudi gradovi Kačji grad, Lemberg in Dobrnski grad, ki so obenem tudi lepa izletišča. V zdravilišču, kjer se lahko kopamo v bazenu, kabinah in posebnih kopelih, zdravimo razna ginekološka obolenja, živce in srčne bolezni. Temperatura vodje vedno nekaj nad 35° C.

LASKO: V zdravilišču Laško stane penzion 2320 din, v hotelu »Savinja« 1200 do 1500 din, v restavraciji »Hum« pa 1120 do 1350 din. Cena ležišča pa v hotelu 500 do 700 din, v restavraciji 410 do 510 in v privatnih ležiščih od 250 do 450 din, v hotelu je 40, v restavraciji 7, v privatnih sobah 51 in v zdravilišču 230 ležišč. H kulturno zgodovinskim spomenikom moramo šteti razvaline gradu, cerkev s svojo arhitekturo ter krajevni muzej. Topliška voda najboljše zdravi revmatične bolezni, išias, nevritis, protin in drugo. Temperatura radioaktivne vode je 31,50° C. Lep izlet do planinskega doma na Smohorju v višini 784 m traja le uro in pol.

RIMSKE TOPLICE: V gostinsko — turističnem podjetju je cena penziona 900 do 1000 din, a ležišča — vseh je 37 — od 400 do 500 din. V privatnih sobah stane ležišče od 250 do 450 din, vseh je 43. Turiste v velikem številu privlači odprt termalni bazen, možnost kopanja v vojaškem zdravilišču od 11. do 13. ure, lepa okolica — zlasti po flori znani Kopitnik in dolina proti Jurkloštru. Kraj ima tudi bogato preteklost, saj so Toplice poznali že rimljani (dno kopališča je še iz rimskih temeljev).

Vse informacije dobite pri turističnih društvih zgoraj imenovanih naselij. Turistična taksa ni upoštevana v cenah. Z. J.

Tovarna emajlirane posode

CELJE

Tovarna emajlirane posode, Celje — vodeči proizvajalec in izvoznik emajlirane kuhinjske posode.

Tovarna je bila ustanovljena leta 1894 kot majhna obratna delavnica. Tedanje južno evropske dežele še niso imele razvite industrije, imele pa so velike potrebe po emajliranih proizvodih, zato se je tudi ta delavnica hitro razvila v industrijski obrat. Potrebe so nenehno naraščale, tržišča na Balkanu in na Bližnjem Vzhodu so zahtevala vedno več emajliranih izdelkov in so leta 1904 bile že odposlane prve pošiljke na Bližnji Vzhod.

V nadaljnjih 30. letih je tovarna zaposlila že preko 800 delavcev. V letu 1939 je število zaposlenih naraslo na 2307, dočim je v letu 1959 to število padlo na 1908 ljudi. Proizvodnja pa se je gibala v odstotkih takole: leta 1950 je nasproti letu 1939, znašal porast proizvodnje 27 %. V letu 1960 je v odnosu na leto 1939 bila proizvodnja večja za 307 %, v odnosu na leto 1950 pa za 230 %. Te številke potrjujejo, da je kolektiv po drugi svetovni vojni pravilno razumel svojo vlogo, ko je prevzel upravljanje v svoje roke. Ta veliki porast proizvodnje so dosegli z istimi proizvodnimi sredstvi, to se pravi samo z boljšo organizacijo dela in pridnostjo svojih rok. Gospodarski napredek ni nastal avtomatično, ampak je plod vztrajnega političnega dela z delavci.

Perspektivni plan razvoja podjetja

Organi delavskega samoupravljanja so v letu 1959 podvzeli korake, da se na osnovi vedno večjih potreb emajliranih izdelkov za široko potrošnjo in ostalih investicijskih artiklov na tržišču in zaradi zastarelosti obrata prične z rekonstrukcijo tovarne. Napravljen je bil dolgoročni načrt za investicijsko izgradnjo in se nahaja v prvi fazi rekonstrukcije, ki bo trajala skupno 2 leti.

Novi program rekonstrukcije tovarne je zahteval prehod iz dosedanjih

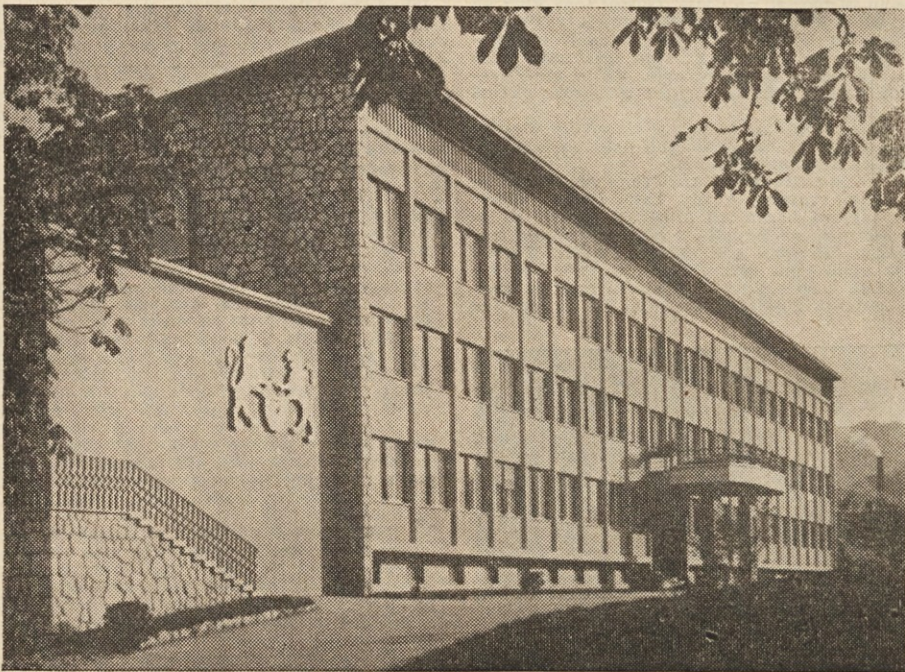
plinskih, na električne peči in preureditev dosedanjega obrtniškega dela v delavnicah, v industrijsko halsko-linijsko proizvodnjo. S tem v zvezi prehaja tovarna postopoma tudi v mehanizirani način proizvodnje in masovno produkcijo.

Naša tovarna že od vsega začetka izdeluje svoje proizvode iz najkvalitetnejše 2 krat dekapirane jeklene pločvine po sistemu globokega vleka. Emajle proizvajamo sami doma in naši izdelki z zaščitnim znakom dveh levov, sodijo danes med najkvalitetnejše na svetu, saj jih uporabljajo širom sveta, od Daljnega in Bližnjega Vzhoda do Afrike in Amerike.

Tovarna ima bogat proizvodni program in daje tržišču naslednje kvalitetne proizvode:

- a) emajlirano navadno posodo
- b) emajlirano poltežko posodo znamke »Ideal«
- c) emajlirano težko posodo znamke »Eterna-Special«
- d) emajlirano »Pastel« posodo sobne oblike
- e) emajlirane higiensko-tehnične predmete
- f) emajlirane sanitarne predmete
- g) emajlirane senčnike
- h) pokositreno posodo
- i) pocinkano posodo
- j) brušeno in surovo posodo
- k) tehnične predmete za gospodinjstvo
- l) transportno mlekarstvo posodo
- m) posodo za smeti
- n) garderobne omarice za industrijo
- o) »Trika« jeklene kotle za centralno ogrevanje
- p) »Trika« jeklene kotle za centralno etažno ogrevanje
- r) »Trika« jeklene radiatorje
- s) jeklenke za »Butan-Propan« plin
- š) emajlirane napisne tablice in prometne znake

Vsi novi izdelki, ki so bili osvojeni po vojni so se že v pretežni večini uveljavili na domačem in tujem tržišču.

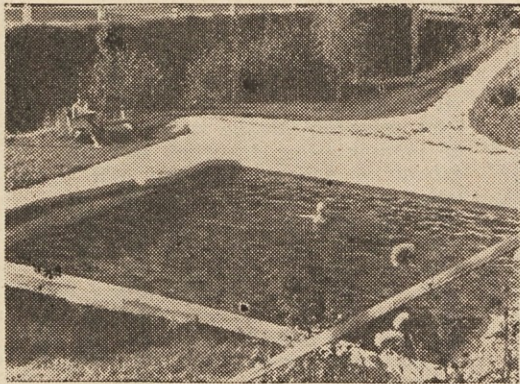

BAZENČEK NA FRANKOLOVEM

V zadnjih treh letih je marljivo Turistično društvo Frankolovo lepo uredilo mali bazenček, ki je odslej na voljo obiskovalcem. Pri bazenčku so uredili kabine in bife.

Tudi sicer štejejo turistično društvo Frankolovo za eno najmarljivejših turističnih društev. Vo-

Bazenček na Frankolovem, foto Rudi Hrovat

dita ga marljiva člana Bogdan Šnabl in Rudi Hrovat. Društvo si je v svojem perspektivnem programu zadalo nalogo, da restavrira grad Lindek, da uredi svojo turistično postojanko ter zgodi nov večji bazen. Ob družbeni pomoči bo društvo postopoma gotovo realiziralo svoje načrte.

PRED LETOSNJO SEZONO

Turistično društvo Mozirje je tudi letos pripravilo vse potrebno za poletno sezono. Weekend hišice so pripravljene, na kopališču pa bo treba opraviti še nekaj manjših popravil. Turistično društvo poziva vse prebivalce, da uredijo okolja svojih hiš ter da okrasijo okna s cvetjem.

TURISTIČNO DRUŠTVO VELENJE JE OŽIVELO

Po občnem zboru, ki je bil pred tremi meseci, je delo turističnega društva Velenje, ki ga vodi marljivi predsednik Mitja Lap, izredno oživelo. Povsod čutimo živahno iniciativo turističnega društva. Prepričani smo, da se bo turistično društvo Velenje hitro uveljavilo in bo postalo eden izmed činiteljev razvoja tega novega lepega mesta.

WEEKEND NASELJA SO PRIPRAVLJENA

Celjsko turistično področje ima tudi tri čedna weekend naselja v Preboldu, v Mozirju in v Gornjem gradu. Omenjena naselja so zgradila z družbeno pomočjo v zadnjih letih krajevna turistična društva. Na sliki je weekend hišica v Preboldu, podobne pa so tudi v Gornjem gradu in Mozirju.

RAZPIS DRUŠTVENIH IZLETOV

Razpisujemo izlete za svoje članstvo:

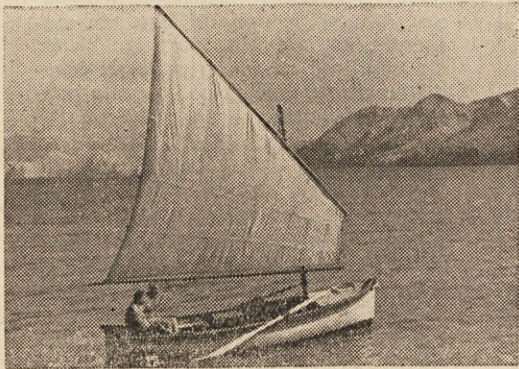
1. Trst—Benetke
2. Ptuj—Ormož—Murska Sobota
3. Sempeter—Prebold—Braslovče

Izleti bodo meseca aprila, maja in junija, če bo dovolj prijav. Cene bodo zelo ugodne. Vse člane, ki se zanimajo za te izlete, vljudo prosimo, da se prijavijo v društveni pisarni. Prijavnina za izlet v Trst in Benetke znaša 6000 dinarjev, za Mursko Soboto 1000 dinarjev ter za Braslovče 300 dinarjev. Eventualne razlike se bodo doplačale neposredno pred vsakim izletom, ko bo znan točen itinerer.

LETOSNJE CENE V OBMORSKIH KRAJIH

Naše bralce bodo gotovo zanimala cene v obmorskih krajih. Cene so nekaj višje, vendar ponekod še vedno ugodne. Cene zasebnim ležiščem bodo od 300 do 500 dinarjev in kakor pravijo, bo letos dovoljeno pripravljati hrano za goste tudi zasebnikom.

Cene v slovenskih obmorskih hotelih bodo v glavni sezoni:

Z jadrnico v zalivu pod Baško, foto prof. Vudler
Ankaran, hotel Adria z dep. 1700 do 3000 dinarjev;

Izola, hotel Zora 1000 do 2200 dinarjev;
Koper, hotel Galeb 1500 do 2500 dinarjev, hotel Triglav 1000 do 2700 dinarjev;
Piran, hotel Metropol z dep. 1500 do 2700 dinarjev;

Portorož, hotel Central z dep. 1600 do 3000 dinarjev, hotel Palace z dep. 1400 do 4000 dinarjev.
Te cene so precej višje, kakor so na našem področju. Menimo pa, da boste našli še dovolj lepih obmorskih krajev, kjer bo bivanje cenejše in še prijetnejše.

Tovarna Aero v Celju

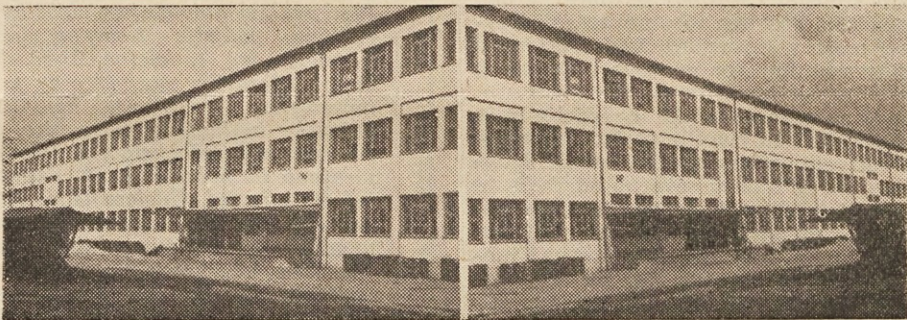
To, da je v Celju tovarna, ki izdeluje najrazličnejše vrste barv in se imenuje Aero, ve skoraj vsak Celjan. V večini primerov pa je to tudi vse, kar vemo o njej. Šte torej zato, da vas čisto na kratko seznanimo z najbolj značilnimi potezami tega obrata? Pa pričnimo.

Leta 1922 so pod imenom Viljem Brauns ustanovili v Celju podjetje, ki je bilo ena izmed številnih podružnic Braunsovih tovarn barvil. Sprva so tu le sortirali polizdelke in šele kasneje so pričeli izdelovati tako imenovane Braunsove barve za obleko in še nekatere druge vrste barv, ki so bile dolgo časa najbolj znani proizvod tovarne. Po osvoboditvi je ostalo podjetje z le 22 zaposlenimi brez potrebnih surovin in zalog, tako, da se je nujno moralo preusmeriti na proizvodnjo drugih artiklov. Tako je tovarna z novim imenom AERO kot prva v državi pričela izdelovati karbon in indigo papir, trakove za pisalne stroje, akvarelne šolske barvice, tempera plakarne barve in umetniške oljnate barve. S tem se je torej težišče proizvodnje prestavilo na izdelovanje pisarniških potrebščin in tako izdeluje tovarna danes poleg že omenjenih še vse pripomočke za razmnoževanje tekstov-matrice, barve za razmnoževanje, črnila, korekturni lak, lepilo, znani lepilni trak na celofanu imenovan SELOTEJP, diazo-amoniak kopirni papir JASNIT. Še vedno pa proizvaja tudi artikle za gospodinjstvo,

saj je MICA daleč po državi znana bela barva za belo perilo, pa tudi AERO barve za obleko imajo širok krog odjemalcev, pri tem pa ne smemo pozabiti še na barve za tla, srebro in blank pasto za peči, barve za luženje lesa in GUMINOL-lepilo za gumo.

Povečana proizvodnja je nujno zahtevala večje proizvodne prostore, saj so bili stari v Kocenovi ulici že odločno premajhni, poleg tega pa je tovarna v središču mesta pomenila tudi stalno nevarnost požara. Pri gradnji novih obratnih prostorov v Ulici Moše Pijade 24, kjer je danes glavni del tovarne, so se lahko zanesli skoraj le na lastne sile. Leta 1955 se je proizvodnja preselila v te nove prostore, ki so mogočen rezultat trdega in naporenega dela vsega kolektiva. Koncem leta 1961 je podjetje prevzelo še poslopje nekdanje tekstilne tovarne v Sempetru, kamor se je že preselil del proizvodnje. Tako torej posluje tovarna danes na treh različnih krajih, kajti v Kocenovi ulici, kjer je bila nekoč vsa proizvodnja, so danes le še upravni prostori in skladišča.

Tovarna zaposluje 353 ljudi in je ena izmed redkih v naši domovini, ki svoj strojni park izpopolnjuje skrajša le s stroji domače proizvodnje. Letna bruto blagoona proizvodnja kaže v primerjavi z letom 1939 velik napredek. Proizvodi tovarne so znani širom države, najširšemu sloju prebivalstva.

Razgovor z direktorjem trgovskega podjetja „MODA“ Karlom Podsedenskom

V začetku letošnjega leta so se združila podjetja Volna, Manufaktura in Vesna v novo veliko podjetje, ki že posluje pod novim imenom MODA. Naše bralce bo gotovo zanimal razgovor z direktorjem tega velikega trgovskega podjetja Karlom Podsedenskom.

Zelo nas zanima, kako se počutijo trije kolektivi v novem podjetju? Kakor na vsako novo stvar, ki se gleda več ali manj s pesimizmom, so se tudi tu našli ljudje, ki to veliko združenje niso preveč dobro komentirali, Toda tekom nekaj dni se je stanje izboljšalo in zdaj se vsi počutijo tako, kakor ne bi bili nikoli ločeni. Torej zelo dobro. Kakšen je vaš investicijski program?

Sami ste že videli, da preurejujemo 1. nadstropje v poslovalnici Volna, kjer bodo naši novi prostori. S to obnovo, bo dobilo novo trgov. pod-

jetje Moda 500 m² čistega prodajnega prostora. Ko bo to zgrajeno bomo pristopili k adaptaciji poslovalnice Vesna.

Ali bo združenje vplivala na cene? Združenje bo vplivala na cene celo v korist potrošnikov, saj nam bo združenje pocenila režijo, kar bo postopoma omogočilo znižanje cen. S čim trguje zdaj vaše veliko trgov. podjetje?

Prodajamo tekstil, galanterijo, v drogerijah pa poleg običajnih drogerijskih artiklov še fotomaterial. Naše bralke zanima kaj ste jim pripravili za pomlad.

Naše police v prodajalnah so že založene z pestrimi vzorci domačih tovarn in seveda z nekaj lepimi stvarmi tudi iz uvoza.

Prepričani smo, da bo novo podjetje nadvse uspešno poslovalo v zadovoljstvo delovnega kolektiva, predvsem pa potrošnikov.

Kaj bodo delala letos komunalna podjetja

Že pred dobrim mesecem smo naprosili celjska komunalna podjetja, da nam sporočijo, kaj bodo letos urejala in gradila. Odgovorili so nam Vrtnarstvo, bivša Mestna vrtarija, ki je sedaj vključena v Kmetijski kombinat Žalec, dalje Uprava za ceste in kanalizacije ter podjetje Plinarna-vodovod.

Berimo, kaj nam pišejo:

PLINARNA-VODOVOD

Delovni program v letošnjem letu bo zajel v glavnem vzdrževanje vodovoda, gradnjo zajetja v Vitanju in polaganja dela cevi ter manjše razširitve plinskega omrežja.

V letošnjem letu se bomo morali zaradi pomanjkanja finančnih sredstev omejiti zgolj na:

1. dokončno izgradnjo novega zajetja vode v Jelševih Loki pri Vitanju;
2. izgradnjo cevovoda v soteski Hudinje in
3. izdelavo glavnega gradbenega projekta za celotno traso iz Vitanja do Celja z vsemi potrebnimi objekti.

Plinarna bo obratovala do priključka daljinskega plina iz Velenja. Po tem bo celotna naprava odstranjena. Na tem mestu bo ostalo le upravno poslopje in nekaj delavnic. Zaradi tega ni mogoče zgradb preurejati, razen upravnega poslopja; treba je zagotoviti plin vsem potrošnikom, katerih število vedno narašča. Dotrajano plinsko retortno peč bomo zamenjali še v letošnjem letu.

UPRAVA ZA CESTE IN KANALIZACIJE

Delovni program za leto 1962 še ni dokončen, ker še ne vemo, koliko bomo imeli sredstev na razpolago.

Za redno vzdrževanje cest bi potrebovali ca. 60.000.000 dinarjev. Za popravilo in redno vzdrževanje mostov in propustov bi rabili 12.000.000 din. Na našem področju je pretežna večina mostov lesenih in dotrajanih. Za vzdrževanje mostov smo v preteklih letih dobili zelo malo sredstev. Mostovi iz dneva v dan bolj propadajo. Posebno so v nevarnosti Levški most, most v Apneniku, Ledrarski most pri Godčevem mlinu ter mostova v Opoke in Moste.

Iz sklada za negospodarske investicije bi se naj v letošnjem letu izvršile naslednje komunalne ureditve: ureditev okolice hotela, Vrtnarjeve ulice, okrog blokov severno od Dečkove ceste, podaljšek Ulice 29. novembra do Dečkove ceste, komunalna ureditev Lisc, Ložnice, Jožefovega hriba, ureditev pločnikov na Ljubljanski cesti in kolesarskih stez na Mariborski cesti do šole na Hudinji, komunalna ureditev novega kulturnega centra in novogradnja ceste pred Ljudsko restavracijo.

Za te investicije je planiranih v skladu ca. 87.000.000 dinarjev. Poleg že navedenega pa predlaga občina še: osvojitve postopka za izdelavo betonskih cevi za novo kanalizacijo mesta Celja, kar bi stalo 15.000.000 din, modernizacija cest in ulic v znesku 50.000.000 din in razširitev pokopališča, drenaže, kanalizacije poti, kar bi stalo okoli 10.000.000 dinarjev.

Potrebno bi bilo tudi še rekonstruirati Stanetovo ulico, ki je ostala še edina ulica s kockami, ki ne odgovarjajo več svojemu namenu.

V posameznih ulicah bo potrebno obnoviti sloj (Stanetova od Ljudskega magazina do križišča Vodnikova—Cankarjeva, Gregorčičeva itd.). Poleg še doslej navedenega bi potrebovali še moderen kamnolom, da bomo imeli stalno dovolj materiala za redno vzdrževanje, rekonstrukcijo in ostala dela; moderno mehanizacijo za vzdrževanje, rekonstrukcijo in ostala dela; dovolj prevoznih sredstev za navoz materiala na ceste, nove upravne prostore s primernimi in moderno opremljenimi delavnicami.

Tako smo spoznali delovne programe celjskih komunalnih podjetij. Upamo, da bodo tudi realizirani. O tem pa bo odločil občinski proračun, ki pa ob času, ko to pišemo, še ni sprejet.

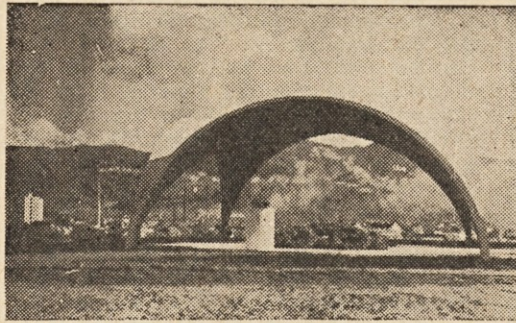
VRTNARSTVO CELJE

V naš program za leto 1962 spada:

1. Redno vzdrževanje parkovnih nasadov in zelenic, košnja trat, zasajevanje gredic, pe-

skanje poti, barvanje klopi, obrezovanje živic in podobna dela.

2. Dokončna ureditev nasadov na levem bregu Savinje od izliva Ložnice do Savinjske ceste in ureditev desnega brega Savinje vzdolž Mestnega parka. Nadaljevanje urejevalnih del na Otoku in zasajevanje južnega pobočja Go-

GROBNICA NOB (foto Fotolik) je bila zgrajena lani na Golovcu po načrtih ing. arh. Janka Hartmana. Letos je treba urediti še okolje. Ze pred leti je bil sprejet sklep, da se ves Golovec pogozdi. Pričakujemo, da se bo s temi deli letos pričelo.

lovca v območju grobnice. Ta dela nameravamo izvesti s pomočjo mladinskih delovnih akcij.

3. Namestitvev okoli 100 cvetličnih posod na primernih prostorih v mestu.

Zelimo, da se preneha z uničevanjem zelenic in nasadov, da se pritegne v akcijo za olepšanje mesta čim širši krog prebivalstva z urejanjem predvrtov in okrasitvijo balkonov s cvetjem in da se čimprej uredi okolica pri vseh začelih gradnjah po pravilno pripravljenih načrtih.

Turistično podjetje „KOMPAS“

Pred vsakim potovanjem obiščite turistično podjetje Kompas Celje, Tomšičev trg 1, telefon 23-50. Nudimo: železniške povoznice za tu in inozemstvo, rezervacije spalnikov, avionske in ladijske povoznice, posredovanje potnih listov in vizumov, menjavo in nabavo deviz, depozite, informacije itd. Udeležujte se Kompasovih kvalitetnih potovanj po domovini in drugih evropskih državah. Na vašo željo vam na vaš naslov dostavimo brezplačno program naših izletov in potovanj v letu 1962. ZA KOLEKTIVE: Trst—Benetke — 2-dnevni izlet z avtobusom. Cena 7.900 din.

POTNIKI V INOZEMSTVO

Pri nas dobite najhitreje vse vrste voznih kart za inozemstvo — vlak, ladja, avion.

TUJE VIZE in ostale dokumente za potovanje v inozemstvo Vam najhitreje posreduje Kompas.

Vse informacije o LETNEM OD-DIHU vzdolž jadranske obale, cene penzionov, prenočišč, tudi privatne sobe, dobite v naši poslovalnici.

KOLEKTIVI! Za Vaše izlete nudimo posebne popuste!

Turistično podjetje Kompas — Celje, Tomšičev trg 1, telefon 23-50.

KROJAŠKO PODJETJE ELEGANT

Celjsko krojaško podjetje Elegant — podjetje za težko konfekcijo ima več poslovalnic. Uprava je na Titovem trgu 3, v Lilekovi 2, na Ljubljanski cesti 6 — Mojca ter v Stora. Iz dneva v dan imajo več prometa, poleg vseh vrst uniform in serijskih naročil za industrijo in trgovino pa izdelujejo po naročilu vse vrste moških in ženskih oblek.

TRIBUNA

LEPO VEDENJE MLADINE NA MLADINSKI MAŠKARADI

Olepševalno in turistično društvo Celje je tudi letos priredilo mladinsko maskarado v Narodnem domu. Prireditelj je odlično uspela in je bila menda najboljša med vsemi štirimi maskaradami, ki jih je društvo letos priredilo. Maske so bile res čedne in domiselne, družabne igre razgibane in prijetne, orkester odlično uglašen in razigran in končno, kar želimo posebej poudariti, fantje, kakor dekleta so bili čedno oblečeni, nekateri sicer preprosto, vendar v redu, vedenje vseh pa je bilo tako lepo, da si želimo še več takšnih prireditelj. S to prireditvijo so bili gotovo zadovoljni prireditelj, 600 fantov in deklet in menda tudi starši.

SPODOBI SE VSAJ ODGOVORITI

Poslovnemu združenju tekstilne industrije v Ljubljani smo na predlog našega člana P. S. poslali spodnje pismo, ker smo menili, da bi odgovor marsikoga zanimal.

Mi smo jim pisali takole:

»V prihodnji številki časopisa LEPO MESTO bi radi objavili tudi vaš odgovor na spodnje vprašanje:

Kdaj smemo pričakovati v Celju podobno Modno hišo, kakršno ste odprli v Ljubljani in kakršno name-ravate graditi v Mariboru.

Prepričani smo, da zaprosenega odgovora našim bralcem ne boste odrekli.

Odgovor naj bo kratek, potrebuje-mo ga pa do 10. marca t. l.

Odgovora nismo dobili. Dovolimo si le tole pripombo: spodobí se vsaj odgovoriti.

POŠTENOST NA PREIZKUŠNJI

Meseca decembra smo prodajali prvo številko časopisa LEPO MESTO tudi brez prodajalca, torej samopostrežno. Na trg pred kinom Metropol smo postavili mizico, na njo časopis in hranilnik ter napis: samopostrežba, časopis LEPO MESTO din 30. Dva dni je poslovanje kar v redu potekalo, sicer je bilo pa 9 % manj denarja, kakor bi ga moralo biti, pa vendar. Tretjega dne pa nam je mlad fantalin ukradel hranilnik z denarjem, katerega so nametali vanj kupci. V hranilniku ni moglo biti veliko denarja, menda okoli 500 dinarjev ali pa še manj. Tatu so opazovali in tekli za njim, vendar je bil hitrejši. Ni nam za tistih 500 dinarjev, bolj nas je prizadela nepoštenost. Tistemu, ki nam je prijavil tatu smo namenili nagrado 2000 dinarjev pa še, da fantalina ne bomo prijavili zaradi tatvine temveč ga bomo samo poučili o poštenosti.

GOSTINSKO PODJETJE NA-NA

Gostinsko podjetje Na-Na je veliko celjsko gostinsko podjetje, ki združuje gostinske poslovne enote Mignon, Na-Na, Dalmacija, Turška mačka, Volk in z letošnjim letom tudi Koper. Gostišče je odlično gospodarilo, saj je pričelo šele pred 7. leti brez vsakih osnovnih sredstev, danes pa ima trenutno v Celju najmodernejša obrata Mignon in Na-Na. Podjetje nudi veliko izbiri jedi in pijač. Predvsem pa slovijo odlična celjska torta v Mignonu, francoska solata in specialna kava v obratu Na-Na, čevapčiči v Kopru ter ribe pri Turški mački. Podjetje bo letos predvidoma uredilo novoprevzeti obrat Koper.

Vozni red Avtobusnega podjetja Celje V ZNANE TURISTIČNE KRAJE CELJSKEGA TURISTIČNEGA PODROČJA

CELJE—ROGAŠKA SLATINA—ZAGREB

D	D	V	V	D	Km		V	V	D	D	D
5.30	11.00	14.50	14.50	20.10		Celje	5.45	5.45	8.10	16.35	17.45
5.43	11.13	15.05	15.05	20.23	11	Sentjur	5.30	5.30	7.57	16.22	17.32
						Smrje					
6.00	11.30	15.20	15.20	21.00	22	pri Jelšah	5.15	5.15	7.40	16.05	17.15
						Rogaška					
6.20	11.50	15.35	15.35	21.20	33	Slatina	5.00	5.00	7.20	15.45	16.50
9.00	—	—	—	—	125	Zagreb	—	—	—	—	14.15

CELJE—DOBRNA

D	V	V	V	D	V	V	Km	V	D	V	V	V	D	V	
5.30	7.35	9.35	12.15	14.35	16.50	20.10		5.20	6.50	9.25	11.00	14.40	16.40	19.10	
5.50	7.55	9.55	12.35	14.55	17.10	20.10	Vojnik	9	5.00	6.30	9.05	10.40	14.22	16.20	18.50
6.10	8.15	10.15	12.55	15.15	17.30	20.50	Dobrna	20	4.40	6.10	8.45	10.20	14.05	16.00	18.30

CELJE—RIMSKE TOPLICE

V	V	V	V	V	V	V	V	Km	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
6.20	7.10	9.00	11.10	13.15	14.20	17.30	20.25		Celje	—	5.44	7.25	7.30	8.20	10.10	14.20	15.25	19.00
6.38	7.30	9.18	11.27	13.33	14.38	17.50	20.43		Laško	11	5.25	7.07	7.13	8.00	9.50	14.02	15.07	18.42
									Rim.									
6.50	7.45	9.30	11.40	13.45	14.50	18.05	20.55		Topl.	18	5.10	6.55	7.00	7.45	9.35	13.50	14.55	18.30

CELJE—VELENJE—SOSTANJ—MOZIRJE

D	V	D	D	V	D	V	Km		D	V	V	D	NP	D	D	D
9.00	10.30	12.10	14.50	16.30	18.30	20.00		Celje	5.50	6.45	8.30	12.00	13.55	14.50	15.45	18.30
9.49	11.18	12.59	14.59	17.18	19.19	20.40	27	st. Velenje	5.10	5.59	7.42	11.09	13.07	13.59	14.57	17.39
10.00	11.30	13.10	15.10	17.30	19.30	20.50		Sostanj	5.00	5.45	7.25	11.00	12.55	13.50	14.25	17.30
—	12.10	—	18.10	—	—	—	52	Mozirje	—	—	6.45	—	12.15	—	13.45	—

CELJE—ZG. SAVINJSKA DOLINA

V	V/2	V	V	D	V/3	D		D	V	V/1	V/3	D	V	V/2
5.30	7.30	8.30	9.20	11.00	15.30	18.00	Celje	6.35	7.15	7.35	7.50	15.00	19.10	19.30
6.03	8.04	—	9.25	11.41	16.04	18.36	Braslovče	6.01	6.36	—	7.16	14.26	18.36	18.56
6.24	8.27	9.43	10.20	12.05	16.27	18.52	Mozirje	5.41	6.15	6.32	6.53	14.05	18.10	18.33
	9.00	10.15		12.36	17.00	19.40	Ljubno		—	6.00	6.00	13.34		17.00
	9.21	10.41		12.55	17.26	20.05	Luče		—	5.32	5.39	13.15		17.18
	9.42	11.02		—	17.47	20.25	Solčava		—	5.10	5.18	—		17.39
	10.00	11.30		—	18.05	20.50	Log. dol.		—	4.45	5.00	—		18.00
v Gor. grad	LEGENDA	V/1 od	15. IV.	—	1. XI.	V/2 od	1. VI.	—	30. IX.	V/3 od	1. VI.	—	15. X.	

LEGENDA V/1 od 15. IV. — 1. XI. V/2 od 1. VI. — 30. IX. V/3 od 1. VI. — 15. X.

CELJE—VITANJE

V	D	NP	Km		V	V	V	V	Km		V	V
12.10	17.50	18.30		Celje	5.20	14.40	10.10	17.00		Celje	7.20	14.35
12.28	18.08	18.48	9	Vojnik	5.02	14.22	10.55	17.45	22	Smrje	6.48	13.55
12.50	18.30	19.10	21	Vitanje	4.40	14.00	12.00	19.00	51	Bistrica ob Sotli	5.30	12.45

CELJE—BISTRICA OB SOTLI

V	V	Km	V	V	V	V
10.10	17.00		Celje	7.20	14.35	
10.55	17.45	22	Smrje	6.48	13.55	
12.00	19.00	51	Bistrica ob Sotli	5.30	12.45	

CELJE—SEMPETER—PREBOLD

V	V	V	Km		V	V	D	V
6.50	12.00	15.50		Celje	8.45	13.10	15.40	17.50
7.10	12.18	16.06	9	Zalec	8.25	12.54	15.23	17.36
7.18	12.23	16.12	13	Sempeter	8.17	12.49	15.17	17.32
7.30	12.35	16.25	18	Prebold	8.05	12.40	15.05	17.20

CELJE—GRIZE—PREBOLD

D	D	Km	D	D
13.00	16.45		Celje	6.50
13.17	17.02	7	Petrovče	6.35
14.00	17.45	18	Prebold	5.55

LEGENDA V — obratuje vsak dan
D — samo ob delavnikih
NP — ob nedeljah in praznikih
Vozni red velja od 27. V. 1962 dalje.

MESTNI AVTOBUSNI VOZNI RED

BRANIBOR				
Odhod za Zg. Hudinjo	5.25	5.46	6.47	8.02
9.13	10.13	11.13	12.13	13.13
17.13	18.13	19.13	20.13	22.15
Odhod za Ložnico				
14.11	15.45	18.45	22.05	

TRGOVSKO PODJETJE

Železninar

Trgovsko podjetje Železninar s svojimi poslovalnicami Merkur v Gubčevi ulici, »Labod« v Stanetovi ulici s poslovalnico v Žalcu prodaja vse vrste kovinskega blaga, gradbeni material, orodje, štedilnike, peči, gospodinjske potrebščine, kolesa, polivinilske izdelke itd. vse po konkurenčnih cenah.

Zgradba v Stanetovi ulici, kjer je uprava in trgovina, je zaščiten, zaradi velikega prometa pa imajo kar premalo prostora. Vsi pa upajo, da bo to vprašanje kmalu rešeno, sicer res, da z lastnimi sredstvi šele v petih letih, toda s kreditom 15 milijonov dinarjev, bi lahko realizirali te načrte že letošnje leto.

Na vprašanje, kako ste specializirali prodajalne so nam zaupali, da prodaja samega orodja ne zadostuje več, zato morajo prodajati posodo; v prodajalni »Labod« pa prodajajo samo sanitarne artikule. Poslovalnica v Žalcu je najmanj specializirana, saj tam prodajajo vse, kar najdemo v drugih poslovalnicah pa še kemikalije in steklo.

Perspektive podjetja so ugodne, težave pa so v tem, ker ni direktnega odkupa od industrije. V prihodnje se bodo vse prodajalne specializirale, tako, da se bosta promet in s tem tudi dohodki še bolj dvignila, našim cenjenim odjemalcem pa bomo lahko v vsem ustregli.

Izletnik

IZLETNIK, turistična agencija je poslovno združenje, katerega člani so podjetja: Avtobusni promet Celje, Avtopromet Gorica, Avtopromet Kranj, Ljubljana transport, Trans-turist Škofja Loka in Autoservis Jesenice.

Kot član združenja turistične agencije IZLETNIK, je Avtobusni promet Celje odprl 13. marca 1961 svojo poslovalnico v Celju in dne 1. marca 1962 v Velenju.

Celjska poslovalnica se je posvetila razvoju domačega turizma za potrebe delovnih kolektivov celjskega okraja. V letu 1961 je prepeljala s svojimi avtobusi na izletih po domovini in v inozemstvu nekaj več kakor 13.000 oseb. Na teh izletih so prevozili okrog 70.000 km. Agencija je članom delovnih kolektivov posredovala tudi letni oddih po zmernih cenah. V letošnjem letu je poslovalnica prevzela proste kapacitete v počitniških domovih, ki bodo na voljo članom tistih delovnih kolektivov, ki nimajo svojih počitniških domov. Poleg izletov in prevozov po domovini in v inozemstvu, nudi poslovalnice Izletnika še naslednje usluge: nabavo potnih listov in tujih vizumov, rezervacije v spalnih vagonih na vseh progah JŽ in v inozemstvu, vozne karte za železniški, pomorski in avionski promet ter vse turistične informacije.

IZLETNIK, turistična agencija, poslovalnica Celje, ima svoje poslovne prostore v Celju, Titov trg 3, telefon 28-41 — nasproti avtobusne postaje.

OLEPŠEVALNO IN TURISTIČNO DRUŠTVO IŠČE

domačo kmečko godbo, ki bi igrala na izletišču Na gričku vsako nedeljo popoldne od meseca maja do oktobra. Ponudbe z navedbo cene naslovite na Olepševalno in turistično društvo Celje.

OBRTNO PODJETJE STEKLAR

Nekoč malo podjetje je s svojimi obrati na Gubčevi 8, v Ozki ulici 2 in na Tomšičevem trgu 9 sedaj že lepo uveljavljeno. Pri njih lahko dobimo stavbeno steklo, gradbeno steklo; matirajo steklo ga brusijo in seveda okvirijo razne vrste slik. Obrtno podjetje Steklar se za naročila toplo priporoča.

OBIŠČITE IZLETIŠČI STARI GRAD IN NA GRIČKU

Ko v lepih spomladanskih dnevih premišljuje kam bi šli na izlet Vam priporočamo društveni gostišči Stari grad in Na gričku, kjer boste vedno solidno postreženi. Po naročilih vam pripravijo zakuske, kosila in večerje od domačih do reprezentančnih aranžmajev.

GOSTILNA MAJOLKA

je znano gostišče v našem mestu. Svoje poslovne prostore bo letos najsodobneje uredilo tako, da bo to eno najlepših celjskih gostišč. Majolka slavi po odlični kuhinji in izbranih naravnih vinih, cene pa so izredno ugodne. Skupinska kosila in večerje po posebnih ugodnih cenah.

IZBIRA KRUHA IN PECIVA

Kar je prevzelo pekarnar v Celju pod svojo upravo veletrgovsko in proizvodno podjetje Veležitar se je zelo povečala izbira kruha in peciva. Pričeli so peči polkilske in četrtkilske štruce, hlebčke, šarkelj, sortiment peciva, katerega je odslej vedno dovolj pa so razširili od prejšnjih pet na sedanjih deset vrst. Ob sobotah so izginile izpred pekarn tudi vrste, česar so pravtako veseli.

VRVENJE V LJUDSKEM MAGAZINU

Novo vodstvo je Ljudskemu magazinu zelo hitro vrnilo zaupanje potrošnikov in se promet v Ljudskem magazinu iz dneva v dan zopet večja. Vse zaloge so obnovili in dopolnili tako, da menda ni želje, ki bi jo kupcu ne mogli izpolniti. Bogata zaloga vabi nove in nove kupce v to našo največjo veleblagovnico.

IZLOŽBE TRGOVSKEGA PODJETJA MODA

ki združujejo znana celjska podjetja VOLNA, MANUFAKTURA in VESNA so izredno lepo urejene in ne samo to. Nudijo bogat pregled cen in izdelkov, ki jih imajo v prodajalnah v veliki izbiri.

Tribuna Olepševalnega in turističnega društva v fotografiji

Odločiti se je treba: ali ograjo popraviti ali pa odstraniti. Takšna, kakršna je danes res ne sme ostati! Motiv smo odkrili v Jurčičevi ulici.

V Linhartovi ulici se bo treba končno le odločiti. Meročajni se naj zamislijo ob tej sliki!

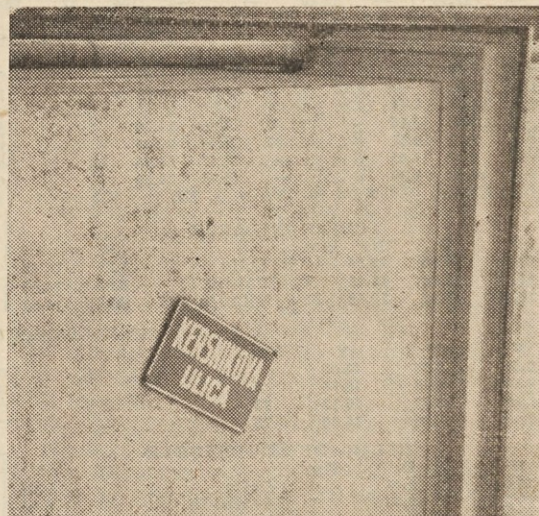
Na Okopih, kamor pridemo bolj po redko, se nam odpre tale panorama. Pa brez zamere — komunalci ali vas ni prav nič sram?

Ta vhod ni najboljše spričevalo za hišni svet. Če imamo hlače raztrgane jih zakrpamo, če začne odpadati omet se odloči dober gospodar za enak ukrep!

Nasproti gledališča, v Gledališki ulici smo odkrili tale motiv...

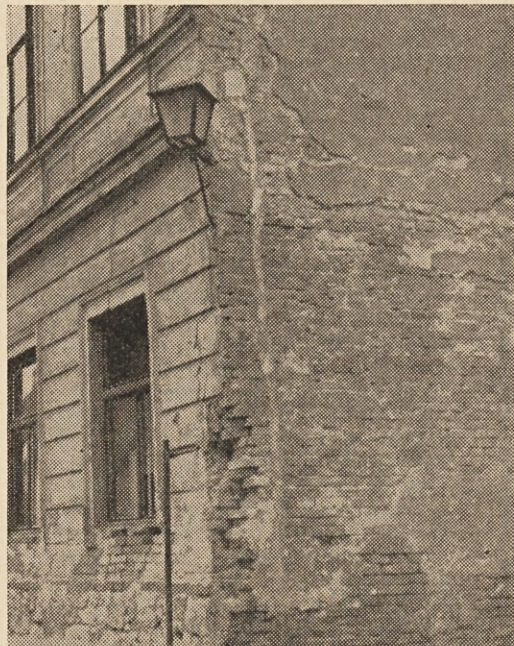
Na ovinku, kjer se prične Kersnikova ulica je ulična tabla takole imenitno pritrjena.

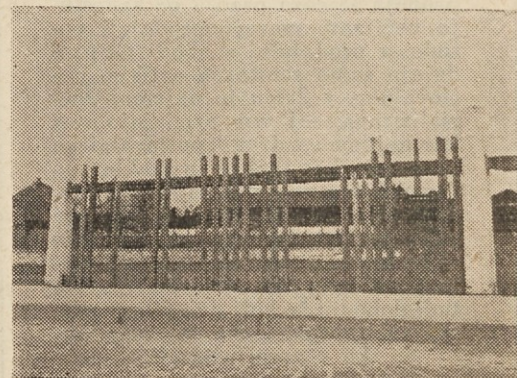
Problema koles in kolesarjev se bodo morali meročajni eklatantno lotiti...

Kadar gremo na tržnico zagledamo poleg poslopja reševalne postaje, katere dvorišče tudi ni preveč reprezentativno, tale skrajno zanemarjeni portal. Ali imamo občinske predpise o izgledu mesta samo za arhivsko dokumentacijo?

Na Muzejskem trgu je zob časa naglodal častitljivo poslopje v katerem je bila nekoč celjska gimnazija. Čeprav je hiša že stara, bi jo kazalo vseeno še popraviti.

Tako je naglodal to ograjo v Aškerčevi ulici zob časa. Do prvega maja jo bo treba popraviti ali pa odstraniti.